

SOCIJALNI PLAN DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE 2025. - 2027.

ESF+
Učinkoviti ljudski
potencijali

Sufinancira
Europska unija

DUBROVAČKO-
NERETVANSKA
ŽUPANIJA

SADRŽAJ

1. UVOD	2
1.1. Svrha i opseg socijalnog plana	2
1.2. Misija i vizija.....	6
2. SOCIOEKONOMSKA I DEMOGRAFSKA STRUKTURA STANOVNIŠTVA.....	7
2.1. Opći podaci o županiji.....	7
2.2. Stanovništvo prema dobi, spolu i teritorijalnoj rasprostranjenosti.....	7
2.3. Obilježja kućanstava	8
2.4. Obilježja obitelji	9
2.5. Gospodarstvo.....	9
2.6. Osobe s invaliditetom.....	9
3. PROCJENA POTREBA U ŽUPANIJI: PROCJENA DOSTUPNOSTI SOCIJALNIH USLUGA I PROCJENA KAPACITETA PRUŽATELJA SOCIJALNIH USLUGA	11
3.1. Analiza dostupnosti socijalnih usluga.....	11
3.1.1. Dostupnost socijalnih usluga za djecu u riziku	12
3.1.2. Procjena dostupnosti socijalnih usluga za građane u dobi 20. – 64. godine	22
3.1.3. Procjena dostupnosti socijalnih usluga za izbjeglice i pripadnike romske nacionalne manjine.....	35
3.1.4. Dostupnost socijalnih usluga za osobe starije životne dobi	37
3.1.5. Zaključak o trenutnoj dostupnosti socijalnih usluga	43
3.2. Procjena kapaciteta pružatelja socijalnih usluga za održivi razvoj kvalitetnih socijalnih usluga	44
4. CILJEVI, MJERE I AKTIVNOSTI	55
5. PRAĆENJE I EVALUACIJA SOCIJALNOG PLANA	59

1. UVOD

1.1. Svrha i opseg socijalnog plana

Socijalni plan Dubrovačko-neretvanske županije za razdoblje od 2025. do 2027. godine (u dalnjem tekstu: Socijalni plan) važan je strateški dokument koji obuhvaća analizu postojećih kapaciteta pružatelja socijalnih usluga na području Dubrovačko-neretvanske županije, dostupnost socijalnih usluga, analizu potreba za socijalnim uslugama svih korisničkih skupina te specifične ciljeve razvoja institucionalnih i izvaninstitucionalnih socijalnih usluga, pri čemu se naglasak stavlja na usluge za skupine u većem riziku od socijalne isključenosti.

Socijalni plan izrađuje se sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi (NN 18/22, 46/22, 119/22, 71/23 i 156/23) te Pravilniku o jedinstvenoj metodologiji procjena potreba (NN 90/23). Predlaže ga Savjet za socijalnu skrb Dubrovačko-neretvanske županije, a donosi Skupština Dubrovačko-neretvanske županije. Socijalni plan je usklađen s ključnim strateškim dokumentima, poput Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine, Nacionalnog plana razvoja socijalnih usluga za razdoblje od 2021. do 2027. godine, Akcijskog plana razvoja socijalnih usluga za razdoblje od 2021. do 2024. godine, Nacionalnog plana izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2021. do 2027., Nacionalnog plana borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti od 2021. do 2027., Nacionalnog plana za prava djece u Republici Hrvatskoj od 2022. do 2026. te Planom razvoja Dubrovačko-neretvanske županije do 2027. godine.

Projekt izrade Socijalnog plana sufinanciran je sredstvima iz Europskog socijalnog fonda plus u sklopu Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2021. – 2027. Ukupna vrijednost projekta je 46.312,69 EUR, od čega su 39.365,79 EUR (85%) bespovratna sredstva.

Socijalne usluge sustava socijalne skrbi uključuju aktivnosti, mjere i programe namijenjene sprječavanju, prepoznavanju te rješavanju problema i teškoća pojedinaca i obitelji kao i poboljšanju kvalitete njihovog života u zajednici. Ovisno o potrebama korisnika, pružaju se povremeno ili tijekom duljeg razdoblja. Socijalne usluge obuhvaćene Socijalnim planom propisane su Zakonom o socijalnoj skrbi i one su:

1. prva socijalna usluga
2. usluga sveobuhvatne procjene i planiranja
3. savjetovanje
4. stručna procjena

5. psihosocijalno savjetovanje
6. socijalno mentorstvo
7. obiteljska medijacija
8. psihosocijalni tretman radi prevencije nasilničkog ponašanja
9. psihosocijalna podrška
10. rana razvojna podrška
11. pomoć pri uključivanju u programe odgoja i redovitog obrazovanja
12. pomoć u kući
13. boravak
14. organizirano stanovanje
15. smještaj

Socijalni plan, osim svih socijalnih usluge propisanih Zakonom, obuhvaća i inovativne i projektno financirane usluge, kao i one koje se pružaju u suradnji s drugim sustavima:

INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI

- Alarmni dojavni sustav
- Besplatna primarna/ sekundarna pravna pomoć
- Cjelodnevna skrb i njega u kući
- Dnevni centar za podršku i informiranje
- Dojavni sustavi u krizama
- Grupe podrške roditeljima s malom djecom
- Grupna i vršnjačka podrška
- Grupni ili individualni oblici podrške roditeljima njegovateljima
- Individualni socijalno-pedagoški ili savjetodavni rad
- Info centar za mlade
- Klub/centar za druženje starijih osobe
- Koordinator integracije
- Međusektorski program rane prevencije siromaštva i integrirana podrška djetetu u siromaštvu
- Mentorstvo za mlade s problemima u ponašanju
- Organizirani prijevoz i pratnja
- Podrška i pomoć tijekom tranzicije u roditeljstvo
- Podrška interkulturnih medijatora
- Pomoć i podrška u obrazovanju za djecu u riziku od siromaštva
- Pomoć i podrška u stjecanju kvalifikacija i zapošljavanju
- Predah od skrbi
- Prilagođeni prijevoz

- Privremeni njegovatelj u obitelji
- Privremeno stambeno zbrinjavanje obitelji pogođene krizama i katastrofama
- Pućka kuhinja i/ili dostava pripremljenih gotovih obroka
- Radni asistent
- Socijalizacijske i razvojne aktivnosti za djecu
- Socijalna samoposluga i/ili dostava/podjela namirnica
- SOS telefon za žrtve nasilja
- Specijalizirani prijevoz i pratnja
- Stambeno zbrinjavanje mladih u kriznim situacijama
- Stambeno zbrinjavanje osoba u riziku od beskućništva
- Stanovanje u vlastitom domu uz intenzivnu i kontinuiranu podršku
- Udomiteljstvo
- Usluga osobne asistencije
- Usluge za prevladavanje jezičnih barijera

SOCIJALNE USLUGE U SURADNJI SA DRUGIM SUSTAVIMA

- Besplatna pravna pomoć
- Grupe podrške i vršnjačka podrška za osobe s teškoćama mentalnog zdravlja
- Grupe podrške za članove obitelji osoba s teškoćama mentalnog zdravlja
- Indicirana prevencija
- Kontinuirana njega u kući za oboljele od demencije
- Krizne intervencije i prva psihološka pomoć
- Logopedска terapija
- Njega u kući
- Organizirane kreativne, rekreativne i socijalizacijske aktivnosti strukturiranog provođenja slobodnog vremena
- Palijativna skrb u kući
- Podrška u zapošljavanju
- Pomoćnik u nastavi/stručni komunikacijski posrednik
- Posudionica i servisiranje ortopedskih i medicinskih pomagala
- Programi podrške i preventivni programi za mlade radi suzbijanja ovisnosti
- Programi smanjenja štete za ovisnike
- Programi socijalnog uključivanja ovisnika i osoba s teškoćama mentalnog zdravlja u zajednici
- Psihoedukativni i preventivni programi za mlade
- Selektivna prevencija
- Stacionarna palijativna skrb
- Tečajevi znakovnog jezika
- Terapijske grupe/klubovi za ovisnike
- Univerzalna prevencija

Zakonom o socijalnoj skrbi definirane su korisničke skupine koje koriste socijalne usluge:

1. samac i kućanstvo koji nemaju dovoljno sredstava za podmirenje osnovnih životnih potreba, a nisu ih u mogućnosti ostvariti svojim radom, prihodima, imovinom, od obveznika uzdržavanja ili na drugi način
2. dijete bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi, dijete žrtva obiteljskog, vršnjačkog ili drugog nasilja, dijete žrtva trgovanja ljudima, dijete rane i predškolske dobi s razvojnim odstupanjem ili razvojnim rizikom, dijete s teškoćama u razvoju, dijete s problemima u ponašanju, dijete bez pratnje koje se zatekne izvan mjesta svog prebivališta bez nadzora roditelja ili druge odrasle osobe koja je odgovorna skrbiti se za njega te dijete strani državljanin koje se zatekne na teritoriju Republike Hrvatske bez nadzora roditelja ili druge odrasle osobe koja je odgovorna skrbiti se za njega
3. mlađa punoljetna osoba i mlađa punoljetna osoba s problemima u ponašanju
4. osoba koja je bila korisnik prava na uslugu smještaja ili organiziranog stanovanja, a kojoj je potrebno osigurati stanovanje dok za to traje potreba, a najduže do 26. godine života
5. trudnica ili roditelj s djetetom do godine dana života, iznimno do tri godine života bez obiteljske podrške i odgovarajućih uvjeta za život
6. obitelj kojoj je zbog narušenih odnosa ili drugih nepovoljnih okolnosti potrebna stručna pomoć ili druga podrška
7. osoba s invaliditetom koja nije u mogućnosti udovoljiti osnovnim životnim potrebama
8. odrasla osoba žrtva obiteljskog ili drugog nasilja te žrtva trgovanja ljudima
9. osoba koja zbog starosti ili bolesti ne može samostalno skrbiti o osnovnim životnim potrebama
10. osoba ovisna o alkoholu, drogi, kockanju i drugim oblicima ovisnosti
11. beskućnik ili
12. druga osoba koja ispunjava uvjete propisane Zakonom.

1.2. Misija i vizija

Misija Socijalnog plana Dubrovačko-neretvanske županije je usmjeravanjem znanja, iskustva i sposobnosti dovesti do raznovrsnijih, dostupnijih i kvalitetnijih socijalnih usluga koje će jamčiti bolje uvjete života i bolju socijalnu uključenost svih socijalno osjetljivih skupina osoba.

Vizija je kroz izgradnju partnerstva s korisnikom i lokalnom zajednicom te pružanje socijalnih usluga najviših standarda na preventivan i inovativan način reagirati na potrebe građana u svrhu izjednačavanja njihovog položaja u zajednici, povećanjem dostupnosti socijalnih usluga te smanjenjem teritorijalne nejednakosti na području županije.

Kako bi se to postiglo, izrada Socijalnog plana Dubrovačko-neretvanske županije temeljila se na sustavnom i sveobuhvatnom prikupljanju podataka propisanim protokolom i obrascima temeljenima na Pravilniku o jedinstvenoj metodologiji za procjenu potreba. Prikupljeni su statistički podaci nacionalnih i županijskih izvora, temeljem kojih je izvršena procjena socijalnih rizika u populaciji. Također prikupljeni su podaci o specifičnim potrebama i izazovima s kojima se susreću pružatelji socijalnih usluga, područni uredi Hrvatskog zavoda za socijalni rad te jedinice lokalne i regionalne samouprave. Obavljeni su intervjuji s korisničkim skupinama te predstavnicima Hrvatskog zavoda za socijalni rad i Obiteljskog centra kako bi se dobio bolji uvid u specifične izazove i potrebe samih korisnika.

2. SOCIOEKONOMSKA I DEMOGRAFSKA STRUKTURA STANOVNIŠTVA

2.1. Opći podaci o županiji

Dubrovačko-neretvanska županija jedna je od 21 jedinice područne (regionalne) samouprave, a smještena je na najjužnijem dijelu Republike Hrvatske gdje graniči sa Splitsko-dalmatinskom županijom te Bosnom i Hercegovinom i Crnom Gorom. Površina županije je 1781 km², odnosno nešto više od 3,1% teritorija Republike Hrvatske. Dubrovačko-neretvanska županija 13. je županija prema broju stanovnika, a 16. prema površini u odnosu na ostale Hrvatske županije. 2021. godine 63,4% stanovništva živjelo u pet najvećih gradova u županiji. Dubrovačko-neretvanska županija osnovana je 29. prosinca 1992. godine, a podijeljena je na 5 gradova (Dubrovnik, Korčula, Metković, Opuzen i Ploče) i 17 općina (Blato, Dubrovačko primorje, Janjina, Konavle, Kula Norinska, Lastovo, Lumbarda, Mljet, Orebić, Pojezerje, Slivno, Smokvica, Ston, Trpanj, Vela Luka, Zažablje i Župa dubrovačka) te 230 naselja. Grad Dubrovnik sjedište je Dubrovačko-neretvanske županije.

2.2. Stanovništvo prema dobi, spolu i teritorijalnoj rasprostranjenosti

Prema podacima iz Popisa stanovništva provedenog 2021. godine, na području Dubrovačko-neretvanske županije živjelo je 115564 stanovnika, od čega je 59019 žena (51,1%) i 56545 muškaraca (48,9%). Broj stanovnika je u odnosu na popis iz 2011. godine manji za 7004 stanovnika. Općine Konavle, Slivno, Ston i Župa dubrovačka bilježe rast broja stanovnika, dok svi ostali gradovi i općine bilježe pad. Prosječna dob ukupnog županijskog stanovništva je 43,3 godine, što je porast u usporedbi s prosjekom iz 2011. godine kada je bila 41,5 godina. Proces starenja Dubrovačko-neretvanske županije uzrokovani je prirodnim padom i iseljavanjem prvenstveno mlađeg stanovništva.

Tablica 1. Razlika broja stanovnika 2011. i 2021. godine

Naziv grada/općine	Broj stanovnika 2011.	Broj stanovnika 2021.	Razlika
Dubrovnik	42615	41562	-1053
Korčula	5663	5.415	-248
Metković	16788	15235	-1553
Opuzen	3254	2838	-416
Ploče	10135	8220	-1915
Blato	3593	3330	-263
Dubrovačko primorje	2170	1636	-534

Janjina	551	522	-29
Konavle	8577	8607	30
Kula Norinska	1748	1414	-334
Lastovo	792	748	-44
Lumbarda	1213	1209	-4
Mljet	1088	1062	-26
Orebić	4122	3705	-417
Pojezerje	991	943	-48
Slivno	1999	2046	47
Smokvica	916	868	-48
Ston	2407	2491	84
Trpanj	721	683	-38
Vela Luka	4137	3772	-365
Zažablje	757	553	-204
Župa dubrovačka	8331	8705	374
Županija ukupno	122568	115564	-7004

Izvor: www.dzs.hr Popisi stanovništva 2011. i 2021. godine.

2.3. Obilježja kućanstava

Prema podacima Popisa stanovništva 2021. godine, na području Dubrovačko-neretvanske županije evidentirano je 40772 kućanstava, što predstavlja pad od 906 kućanstava u odnosu na 2011. godinu. Od ukupnog broja kućanstava, 40713 su privatna kućanstva, a 59 su institucionalna kućanstva. U institucionalnim kućanstvima evidentirano je 1620 osoba.

S obzirom na broj članova kućanstva u Dubrovačko-neretvanskoj županiji je bilo 10570 jednočlanih kućanstava, 10141 dvočlana kućanstva, 7212 tročlana kućanstva, 6913 četveročlana kućanstva, 3403 pетeročlanih kućanstava, 1414 šesteročlanih kućanstava i 1060 kućanstava sa 7 i više članova, dok je 2011. godina bilo 9538 jednočlanih kućanstava, 10093 dvočlana kućanstva, 7802 tročlana kućanstva, 7532 četveročlana kućanstva, 3827 pетeročlanih kućanstava, 1681 šesteročlanih kućanstava i 1181 kućanstava sa 7 i više članova. Vidljiv je porast dvočlanih te posebno jednočlanih kućanstava, dok ostala kućanstva bilježe pad.

2.4. Obilježja obitelji

Tablica 2. Usporedba obilježja obitelji 2011. i 2021. godine

Tip obitelji		Ukupno 2011. godine	Ukupno 2021. godine
Ukupno obitelji	Broj obitelji	34267	32189
Obitelji s djecom	Broj obitelji	25221	23285
	Broj djece	43861	39688
Bračni i izvanbračni par s djecom	Broj obitelji	19133	17072
	Broj djece	35218	31032
Majka s djecom	Broj obitelji	5072	5059
	Broj djece	7269	7057
Otac s djecom	Broj obitelji	1016	1154
	Broj djece	1374	1599

Izvor: www.dzs.hr Popisi stanovništva 2011. i 2021. godine.

U periodu od 2011. godine do 2021. godine broj obitelji kao i broj djece se smanjio. Jedini porast bilježi se u broju jednoroditeljskih obiteljima s ocem kao i ukupnog broja djece koja žive u jednoroditeljskim obiteljima s ocem.

2.5. Gospodarstvo

Dubrovačko-neretvanska županija gledano prema bruto domaćem proizvodu (BDP) po stanovniku spada u iznadprosječno razvijene hrvatske županije. 2021. godine bruto domaći proizvod po stanovniku županije iznosio je 14102 €.

Na području županije prevladavaju tercijarne djelatnosti, dok je zastupljenost primarnog i sekundarnog sektora znatno manja. Najvažnija grana gospodarstva je turizam, a veliki potencijal predstavlja poljoprivreda i akvakultura. 2023. godine na području županije djelovalo je 4477 trgovачkih društava koja su ukupno zapošljavala 21762 djelatnika.

Ukupan broj zaposlenih u Dubrovačko-neretvanskoj županiji u 2023. godini iznosio je 46670, a broj nezaposlenih 4103.

2.6. Osobe s invaliditetom

Prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo za rujan 2024. godine, na području Dubrovačko-neretvanske županije živi 14417 osoba s invaliditetom, što čini 12,5% ukupnog

broja stanovnika županije. Muškarci čine najveći udio osoba s invaliditetom (58,1%), dok je žena 41,9%. Prema dobi, najmanji udio osoba s invaliditetom čine djeca od 0-19 godina (12,7%), zatim osobe u dobi od 20-64 godine (43%) te najveći udio osobe dobne skupine 65+ (44,3%). Prema navedenim podacima, Dubrovačko-neretvanska županija je ispod prosjeka Republike Hrvatske po udjelu osoba s invaliditetom po svim dobnim skupinama.

Tablica 3. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu i dobnim skupinama

			Dubrovačko-neretvanska županija	Republika Hrvatska
		Ukupan broj osoba s invaliditetom	14417	653577
		Udio u ukupnom stanovništvu	12,50%	17%
Dobne skupine	0-19	M	1112	48471
		Ž	725	31756
		Udio u ukupnom broju osoba s invaliditetom	12,70%	12,30%
	20-64	M	3826	159189
		Ž	2367	109649
		Udio u ukupnom broju osoba s invaliditetom	43%	41,10%
	65+	M	3438	155246
		Ž	2949	149446
		Udio u ukupnom broju osoba s invaliditetom	44,30%	46,60%

Izvor: www.hzjz.hr, Izvješće o osobama s invaliditetom u Republici Hrvatskoj za rujan 2024.

3. PROCJENA POTREBA U ŽUPANIJI: PROCJENA DOSTUPNOSTI SOCIJALNIH USLUGA I PROCJENA KAPACITETA PRUŽATELJA SOCIJALNIH USLUGA

3.1. Analiza dostupnosti socijalnih usluga

Za procjenu potreba korišteni su obrasci u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj metodologiji za procjenu potreba:

- Obrazac 1: Popis izvora statističkih podataka za procjenu socijalnih rizika u populaciji
- Obrazac 2: Procjena broja građana u riziku u jedinici područne (regionalne) samouprave odnosno u Gradu Zagrebu
- Obrazac 3: Upitnik za pružatelje socijalnih usluga
- Obrazac 4: Upitnik za područne uredje Hrvatskog zavoda za socijalni rad o broju korisnika socijalnih usluga
- Obrazac 5. Procjena potreba za socijalnim uslugama u jedinicama regionalne (područne) samouprave odnosno Grada Zagreba
- Obrazac 6: Anketni upitnik za jedinice lokalne i regionalne (područne) samouprave odnosno Grad Zagreb
- Obrazac 7: Protokol za intervju s predstavnicima Hrvatskog zavoda za socijalni rad i Obiteljskog centra
- Obrazac 8: Protokol za intervju/fokusne grupe s predstavnicima korisničkih skupina

Unatoč nastojanjima i naporima da se prikupe sveobuhvatni podaci i podaci koji odgovaraju stvarnom stanju, moguće su određene manjkavosti. Budući da su traženi podaci vrlo opširni, postoji mogućnost da su dionici previdjeli neke od traženih podataka ili dostavili pogrešan podatak. Također, budući da su se pojedini podaci prikupljali za točno određeni datum (posljednji dan 2023. godine), moguće je da su u kasnijim terminima imali drugačiji broj korisnika. Važno je napomenuti i da su se pojedine usluge počele provoditi nakon navedenog datuma kao i da su u međuvremenu pojedini pružatelji usluga prestali s radom ili je došlo do promjene usluga koje pružaju. Unatoč navedenim potencijalnim manjkavostima, dobiveni podaci su dovoljno dobra osnova za procjenu dostupnosti socijalnih usluga na području Dubrovačko-neretvanske županije.

3.1.1. Dostupnost socijalnih usluga za djecu u riziku

Prema podacima Popisa stanovništva 2021. godine na području Dubrovačko-neretvanske županije živi 23238 djece i mladih u dobi od 0 do 19 godina.

Podaci koji su prikupljeni od pružatelja socijalnih usluga na području Dubrovačko-neretvanske županije pokazuju da je pružen značajan broj socijalnih usluga, pri čemu su pojedine usluge gotovo u potpunosti zadovoljile postojeće potrebe, dok nekih izrazito nedostaje. Navedeni podaci ističu važnost sustavnog pristupa i planiranja u razvoju socijalnih usluga kako bi se osigurala još bolja podrška za djecu u riziku kao i potrebu za dodatnim proširenjem kapaciteta kroz inovativne i projektno financirane usluge. Sveobuhvatna pomoć djeci i obiteljima u najranjivijim situacijama zahtjeva sustavno unaprjeđenje i prilagodbu usluga.

DJECA S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

Socijalne usluge predviđene Zakonom o socijalnoj skrbi

Na području Dubrovačko-neretvanske županije evidentirano je ukupno 1837 djece s teškoćama u razvoju. Ova skupina djece i njihove obitelji zahtijevaju specifične usluge.

Rana razvojna podrška djeci od 0 do 3 godine potrebna za 13% ukupnog broja djece s teškoćama u razvoju, što iznosi oko 239 djece. Uslugu je koristilo 27 djece, odnosno tek nešto više od 11% djece kojima je usluga potrebna. Ovaj nam podatak ukazuje na značajan broj djece koja ostaju bez potrebne podrške.

Rana razvojna podrška djece od 4 do 7 godina predviđena je za 5,85% djece s teškoćama u razvoju, što iznosi 107 djece. Uslugu je koristilo 117 djece, što nam govori da su usluge za djecu od 4 do 7 godina na području Dubrovačko-neretvanske županije nešto zastupljenije nego što je procijenjena potreba.

Psihosocijalna podrška djetetu ili obitelji djeteta s teškoćama u razvoju u dobi od 8 do 18 godina je potreban za 12,66% djece s teškoćama u razvoju u županiji, što predstavlja 233 djece. Uslugu je koristilo 135 djece, odnosno 58%. Potrebno je uložiti veće napore kako bi osigurala veća dostupnost psihosocijalne podrške i ostaloj djeci u potrebi.

Usluga boravka je potrebna 1,91% djece s teškoćama u razvoju, što predstavlja 35 djece. Uslugu je koristilo 13 djece, dok je 22 izvan sustava podrške.

Smještaj ili organizirano stanovanje je potrebno za 1,06% djece s teškoćama u razvoju, odnosno za 20 djece. Broj djece koja su koristila uslugu je 11, pri čemu je 6 djece u domu, 4 djeteta su u udomiteljskim obiteljima te 1 kod drugih pružatelja. Usluga nedostaje za devetero djece.

Pomoć pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja je potrebna za 3,83% djece s teškoćama u razvoju, što je ukupno 70 djece. Uslugu je koristilo 24 djece, što ukazuje na činjenicu da usluga nije dostupna za 46 djece. Potrebna su daljnja unaprjeđenjem sustava podrške kako bi se pružilo svoj djeci jednake mogućnosti uključivanja u odgojno-obrazovne programe.

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi

Prilagođeni prijevoz potreban je za 2,77% djece s teškoćama u razvoju, što za područje Dubrovačko-neretvanske županije predstavlja 51 dijete. Niti jedno dijete ne koristi ovu uslugu.

Uslugu privremenog njegovatelja u obitelji radi predaha od skrbi potreban je za 6,8% djece s teškoćama u razvoju, što je ukupno 125 djece. Ni ovu uslugu nije koristilo niti jedno dijete.

Grupni ili individualni oblici podrške roditeljima njegovateljima potrebna je također za 6,8 % djece s teškoćama, odnosno 125 djece. Jednako kao i prethodne, ovu uslugu nije koristilo niti jedno dijete.

Dostupnost ovih usluge uvelike bi olakšala roditeljima njegovateljima izazove s kojima se svakodnevno susreću te unaprijedila kvalitetu života kako njihove djece, tako i njih samih.

Socijalne usluge u suradnji s drugim sustavima

Logopedska terapija je usluga koja je potrebna za 11,6% djece s teškoćama u razvoju, odnosno ukupno 213 djece. Uslugu je koristilo samo 15 djece, što je jako mali broj te je potrebno osigurati veći broj stručnjaka logopeda kako bi se usluga omogućila djeci kojoj je usluga nedostupna, odnosno za još barem 198 djece.

Pomoćnik u nastavi/stručni komunikacijski posrednik potreban je za 6,6% djece s teškoćama u razvoju, što predstavlja 121 dijete u županiji. Usluga je organizirana za 22 djece, dok ih 99 nema potrebnu uslugu.

DJECA BEZ ODGOVARAJUĆE RODITELJSKE SKRBI I ČIJA SE PRAVA KRŠE

Socijalne usluge predviđene Zakonom o socijalnoj skrbi

Na području Dubrovačko-neretvanske županije evidentirano je ukupno 438 djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi i čija se prava krše. Budući da se ovdje radi o vrlo osjetljivoj skupini, izuzetno je važno pružiti im potrebne usluge.

Usluga smještaja u kriznim situacijama predviđena je za 23,91% djece čija se prava krše. Na području Dubrovačko-neretvanske županije postoji potreba za 105 djece, a pruža je za 31 dijete, od kojih je 18 smješteno u domu, 12 u udomiteljskim obiteljima, a jedno dijete u organiziranom stanovanju. Potrebno je značajno povećati kapacitete kako bi se usluga mogla pružiti za još barem 74 djece.

Usluga boravka predviđena je za 17,5% djece čija su prava prekršena, a predviđena je za djecu u dobi od 7 do 14 godina čiji roditelji imaju mjeru stručne pomoći ili intenzivne stručne pomoći, ukupno za 77 djece. Uslugu je koristilo samo dvoje djece te su potrebni dodatni programi i ustanove kako bi se osigurao boravak za još 75 djece.

DJECA ČIJE JE MENTALNO ZDRAVLJE UGROŽENO

Socijalne usluge predviđene zakonom o socijalnoj skrbi

Broj djece čije je mentalno zdravlje ugroženo na području Dubrovačko-neretvanske županije je 1378. Savjetovanje, psihosocijalno savjetovanje i psihosocijalna podrška usluge su koje su potrebne za 70% djece čije je mentalno zdravlje ugroženo. Procjena je da su navedene usluge potrebne za 965 djece, a ostvaruje ih samo 178. Potrebno je osigurati usluge za barem još 787 djece.

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi usluge koje su osigurane u zdravstvenom sektoru

Usluge psihoedukativnih i preventivnih programa za mlade te programa podrške i preventivnih programa za mlade radi suzbijanja ovisnosti potrebni su za 3445 djece čije je mentalno zdravlje ugroženo. Na razini županije obuhvaćeno je samo 285 djece, što ukazuje da je potrebno aktivnije provoditi usluge kako bi se osigurala dostupnost za još barem 3160 djece.

DJECA U RIZIKU OD SIROMAŠTVA I SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI

Socijalne usluge predviđene zakonom o socijalnoj skrbi

Procjenjuje se da u Dubrovačko-neretvanskoj županiji živi 2231 dijete u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Usluga socijalnog mentorstva za ovu posebno ranjivu skupinu osigurava smanjenje rizika od socijalne isključenosti te doprinosi kvaliteti života. Usluga je planirana za 223 djece čije su obitelji korisnici zajamčene minimalne naknade (ZMN), no samo jedno dijete je koristilo uslugu.

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi

Usluga info centra za mlade potrebna je za barem 50 % djece u riziku od siromaštva, odnosno za njih 1116, no niti jedno dijete nije koristilo ovu uslugu.

Socijalizacijske i razvojne aktivnosti za djecu u riziku od siromaštva potrebne su za nešto manje djece, njih 602, no niti ovu uslugu nije koristilo niti jedno dijete.

Pomoć i podrška u obrazovanju potrebna je za 40 % djece u riziku od siromaštva, njih 892, ali koristilo ju je samo 24 djece.

Medusektorski programi rane prevencije siromaštva i integrirane podrške djetetu u siromaštvu planirana je za 156 djece u riziku od siromaštva, ali niti jedno dijete nije koristilo ovu uslugu.

Inovativne i projektno financirane usluge značajno doprinose smanjenju rizika od socijalne isključenosti. Potrebno je povećati dostupnost i kvalitetu usluga otvaranjem Info centara za mlade, proširiti socijalizacijske i razvojne aktivnosti te pružiti pomoć i podršku u obrazovanju djece u riziku od siromaštva kako bi se smanjio rizik od socijalne isključenosti.

DJECA I MLADI S PROBLEMIMA U PONAŠANJU

Socijalne usluge predviđene zakonom o socijalnoj skrbi

Na području Dubrovačko-neretvanske županije evidentirano je 246 djece i mladih s problemima u ponašanju.

Usluga smještaja ili organiziranog stanovanje potrebna je za 6 % djece i mladih s problemima u ponašanju, odnosno 15 djece i mladih. Ovu uslugu koristilo je samo jedno dijete i ono je smješteno u domu. Potrebno je proširiti kapacitete kako bi se osigurala usluga za još 14 djece i mladih.

Usluga boravka potrebna je za 30 % djece i mladih s problemima u ponašanju, ukupno 74. Uslugu nije koristilo niti jedno dijete, što također ukazuje na potrebu za povećanjem kapaciteta.

Usluga psihosocijalne podrške potrebna je za 20 % djece i mladih s problemima u ponašanju, odnosno 49 djece i mladih. Uslugu je koristilo 46 djece i mladih, što gotovo zadovoljava iskazane potrebe te je potrebno manje proširenje kako bi se zadovoljilo potrebe još troje djece i mladih.

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi

Što se tiče individualnog socijalno-pedagoškog ili savjetodavnog rada procijenjena je potreba za 15 % djece i mladih s problemima u ponašanju, ukupno 37 djece i mladih. Uslugu je koristilo 150 djece i mladih s problemima u ponašanju što ukazuje da Dubrovačko-neretvanska županija osigurava dostupnost socijalno-pedagoškog ili savjetodavnog rada puno većem broju djece i mladih nego što je procijenjena potreba.

Međutim već na usluzi grupne i vršnjačke podrška koja je potrebna za 20 % djece i mladih s problemima u ponašanju, njih 49, vidimo da nije bilo korisnika usluge.

Jednako tako je i s uslugom mentorstva za mlade s problemima u ponašanju gdje je potrebna za 10 % djece i mladih s problemima u ponašanju, 25 djece i mladih, vidimo da nije bilo korisnika usluge.

Pružanje podrške djeci i mladima s problemima u ponašanju im daje priliku za kvalitetnijim životom. Potrebno je osigurati sredstva i poticati suradnju među stručnjacima kako bi se smanjila razlika između potreba i dostupnosti usluga.

DJECA I MLADI U ALTERNATIVnim OBLICIMA SKRBI IZVAN OBITELJI

Socijalne usluge predviđene zakonom o socijalnoj skrbi

Na području Dubrovačko-neretvanske županije nalazi se 24 djece i mladih u alternativnim oblicima skrbi izvan obitelji.

Uslugu smještaja ili organiziranog stanovanja do 26. godine potrebno je osigurati za 50% djece i mladih usmjerenih na alternativnu skrb i nakon punoljetnost, odnosno 12 djece i mladih. Uslugu trenutno je koristilo samo jedno dijete u domu. Potrebno je osigurati uslugu za još barem 11 djece i mladih.

Usluga socijalnog mentorstva radi prestanka usluge smještaja je također potrebna za 12 djece i mladih usmjerenih na alternativnu skrb i nakon punoljetnosti. Uslugu nije koristio niti jedan korisnik.

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi

Procjena je da su usluge stambenog zbrinjavanja mladih u kriznim situacijama potrebna za 25% djece i mladih usmjerenih na alternativnu skrb i nakon punoljetnosti. Uslugu nije koristilo niti jedan od šest predviđenih korisnika.

Usluga smještaja ili organiziranog stanovanja za djecu bez pratnje, djecu žrtve trgovanja ljudima i maloljetne trudnice potrebno je za pet korisnika. Na području Dubrovačko-neretvanske županije zadovoljene su potrebe za uslugom te je pet korisnika smješteno u domu.

Tablica 4. Procjena potreba za socijalnim uslugama za djecu u riziku 0 – 19 godina te djecu i mlade 0 - 24

BROJ DJECE U RIZIKU U ŽUPANIJI	% DJECE U POTREBI ZA SOCIJALNIM USLUGAMA	Broj djece u županiji u potrebi za socijalnom uslugom (očekivani broj korisnika)	Postojeći broj djece u županiji koja koriste navedenu uslugu	Razlika između broja djece u potrebi te broja djece koja sada koriste uslugu
BROJ DJECE U ŽUPANIJI S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU (DSTUR)	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	Rana razvojna podrška 0 – 3 g.: 13 % DSTUR Obuhvaćeno je 70 % djece s teškoćama u dobi 0 – 3 godine	239	27	212
	Rana razvojna podrška 4 – 7 g.: 5,85 % DSTUR Obuhvaćeno je 30 % djece s teškoćama u dobi 4 – 7 godina	107	117	-10
	Psihosocijalna podrška djetetu ili obitelji djeteta s teškoćama u razvoju 8 – 18 g.: 12,66 % DSTUR DSTUR u sustavu socijalne skrbi u dobi 7 – 18 bez djece u smještaju i boravku	233	135	98
	Boravak: 1,91 % DSTUR Nastoji se nacionalno udvostručiti postojeći broj djece u boravku	35	13	22

	Smještaj ili organizirano stanovanje: 1,06 % DSTUR Na temelju postojećih smještajnih kapaciteta	20	Djeca u domu 6 Djeca u udometeljskoj obitelji 4 Djeca u organiziranom stanovanju 0 Djeca kod drugih pružatelja 1	9
	Pomoć pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja: 3,83 % DSTUR Usluga je primjerena pri upisu u OŠ	70	24	46
	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI			
	Prilagođeni prijevoz: 2,77 % DSTUR Prema broju djece u RH sa tjelesnim oštećenjem	51	0	51
	Privremeni njegovatelj u obitelji radi predaha od skrbi za 6,8 % DSTUR Prema broju roditelja njegovatelja u sustavu	125	0	125
	Grupni ili individualni oblici podrške roditeljima njegovateljima 6,8 % DSTUR Prema broju roditelja njegovatelja u sustavu	125	0	125
	SOCIJALNE USLUGE U SURADNJI S DRUGIM SUSTAVIMA			
	Logopedска terapija: 11,6 % DSTUR 70 % djece u dobi od 0 do 7 godina s oštećenjem govorno-glasovne komunikacije	213	15	198
	Pomoćnik u nastavi/stručni komunikacijski posrednik 6,6 % DSTUR Prema trenutnom broju djece koja koristi uslugu	121	22	99
BROJ DJECE U ŽUPANIJI BEZ ODGOVARAJUĆE RODITELJSKE SKRBI I ČIJA SE PRAVA KRŠE	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	SMJEŠTAJ (U KRIZNIM SITUACIJAMA ILI U DRUGIM SLUČAJEVIMA) 23,91 % djece čija se prava krše Prema trenutnom broju djece za koje je izrečena mjera o stanovanju izvan obitelji	105	Djeca u domu 18 Djeca u udometeljskoj obitelji 12 Djeca u organiziranom	74

		stanovanju 1 Djeca kod drugih pružatelja 0	
	Boravak 17,5 % djece čija su prava prekršena Za djecu čiji roditelji imaju mjeru stručne pomoći ili intenzivne stručne pomoći u dobi od 7 do 14 g. gdje je 50 % djece motivirano za uslugu	77	2 75
BROJ DJECE U ŽUPANIJI ČIJE JE MENTALNO ZDRAVLJE UGROŽENO	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI		
	70 % djece čije je mentalno zdravlje ugroženo ostvaruje ukupno sljedeće usluge koje se mogu zbrojiti: Savjetovanje (za sve kategorije djece i mladih) Psihosocijalno savjetovanje (za sve kategorije djece i mladih) Psihosocijalna podrška koju su ostvarila djeca (ne uključuje djecu s teškoćama u razvoju i djecu s problemima u ponašanju) *** Ukoliko se dio potreba ostvaruje kroz zdravstveni sektor, može se ovdje navesti	965	178 787
	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI USLUGE KOJE SU OSIGURANE U ZDRAVSTVENOM SEKTORU		
	250 % trenutnog broja djece čije je mentalno zdravlje ugroženo – ukupno za programe: Psihoedukativni i preventivni programi za mlade Programi podrške i preventivni programi za mlade radi suzbijanja ovisnosti	3445	285 3160
DJECA U RIZIKU OD SIROMAŠTVA I SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI		
	Socijalno mentorstvo djetetu korisniku zajamčene minimalne naknade 10 % djece u riziku od siromaštva, a čije obitelji su primatelji ZMN-a.	223	1 222
	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI		
	Info centar za mlade dostupan za barem 50 % djece u riziku od siromaštva	1116	0 1116
	Socijalizacijske i razvojne aktivnosti za djecu 27 % djece u riziku od siromaštva	602	0 602

	Pomoć i podrška u obrazovanju za djecu u riziku od siromaštva 40 % djece u riziku od siromaštva 64 447 djece u OŠ je u riziku od siromaštva što je 8,7 % sve djece u dobi 0 – 19 godina, s time da je stopa međugeneracijskog prijenosa 30 % (Istraživanje OBRIRK) Njima su namijenjene tri usluge: socijalno mentorstvo, pomoć i podrška u obrazovanju te međusektorski program rane prevencije siromaštva	892	24	868
	Međusektorski program rane prevencije siromaštva i integrirana podrška djetetu u siromaštvu 7 % djece u riziku od siromaštva	156	0	156
DJECA I MLADI S PROBLEMIMA U PONAŠANJU	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	Smještaj ili organizirano stanovanje (krizni, radi provedbe psihosocijalnog tretmana ili drugi oblik smještaja): 6 % djece s problemima u ponašanju	15	Djeca u domu 1 Djeca u udomiceljskoj obitelji 0 Djeca u organiziranom stanovanju 0 Djeca kod drugih pružatelja 0	14
	Boravak 30 % sve djece i mladih s problemima u ponašanju	74	0	74
	Psihosocijalna podrška (specifično za djecu i mlade s PUP-om radi provedbe psihosocijalnog tretmana) 20 % sve djece i mladih s problemima u ponašanju	49	46	3
	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI			
	Individualni socijalno-pedagoški ili savjetodavni rad 15 % sve djece i mladih s problemima u ponašanju	37	150	-113
	Grupna i vršnjačka podrška 20 % sve djece i mladih s problemima u ponašanju	49	0	49
	Mentorstvo za mlade s PUP-om 10 % sve djece i mladih s problemima u ponašanju	25	0	25
DJECA I MLADI U ALTERNATIVnim OBlicima skrbi izvan obitelji	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	Smještaj ili organizirano stanovanje do 26. godine	12	Djeca i mladi u domu 1	11

	50 % djece i mladih usmjereni na alternativnu skrb i nakon punoljetnosti		Djeca i mladi u udomiteljskoj obitelji 0 Djeca i mladi u organiziranom stanovanju 0 Djeca i mladi kod drugih pružatelja 0	
	Socijalno mentorstvo radi prestanka usluge smještaja 50 % djece i mladih usmjereni na alternativnu skrb i nakon punoljetnosti	12	0	12
	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI			
	Stambeno zbrinjavanje mladih u kriznim situacijama 25 % djece i mladih usmjereni na alternativnu skrb i nakon punoljetnosti	6	0	6
DJECA I MLADI U KRIZNIM SITUACIJAMA (MALOLJETNIČKA TRUDNOĆA, DJECA BEZ PRATNJE I ŽRTVE TRGOVANJA LJUDIMA)	Smještaj ili organizirano stanovanje 100 % djeca bez pratnje / djeca žrtve trgovanja ljudima 20 % maloljetne trudnice	5	Djeca i mladi u domu 5 Djeca i mladi u udomiteljskoj obitelji 0 Djeca i mladi u organiziranom stanovanju 0 Djeca i mladi kod drugih pružatelja 0	0

3.1.2. Procjena dostupnosti socijalnih usluga za građane u dobi 20. – 64. godine

Prema podacima Popisa stanovništva 2021. godine na području Dubrovačko-neretvanske županije živi 66303 stanovnika u dobi od 20 do 64 godine.

RIZICI POVEZANI S OBITELJSKIM ODNOSIMA I RODITELJSTVOM

Na području Dubrovačko-neretvanske županije evidentirana su 342 građana u riziku povezanim s obiteljskim odnosima i roditeljstvom.

OPĆA PREVENCIJA

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi

Procjenjuje se da 0,7% građana u dobi od 20 do 64 godine u Dubrovačko-neretvanskoj županiji ima potrebu za podrškom i pomoći tijekom tranzicije u roditeljstvo kroz individualni, grupni i psihoedukativni programi, kao i grupe podrške roditeljima s malom djecom poput škola za roditelje. Ove usluge koristi samo šest korisnika, što je s obzirom na očekivani broj od 464 vrlo mali broj. Potrebno je osigurati ove opće preventivne usluge za još barem 458 korisnika.

SAVJETOVANJE I PODRŠKA OBITELJIMA

Prema službenim podacima, u Dubrovačko-neretvanskoj županiji evidentirano je 372 roditelja koji su ugrožavali prava djeteta.

Socijalne usluge predviđene zakonom o socijalnoj skrbi

Prema procjenama, usluge savjetovanja za građane u dobi od 20 do 64 godine potrebne su za 1127 građana na području županije. Uslugu je koristilo 99 korisnika, što ukazuje na potrebu za osiguravanjem usluge za još 1028 korisnika.

Što se tiče individualnog, grupnog ili obiteljskog psihosocijalnog savjetovanja te obiteljske medijacije koja nije vezana za postupak razvoda braka građana u dobi od 20 do 64 godine, procjenjuje se da 1552 građana na području županije ima potrebu za uslugom. Uslugu je koristilo 95 korisnika te je nužno osigurati uslugu za još 1457 korisnika.

Psihosocijalna podrška obiteljima zbog obiteljskih rizika i rizika bolesti, siromaštva, ovisnosti i invaliditeta je prema procjenama potrebna za 1014 građana u dobi od 20 do 64 godine na području županije. Uslugu je koristilo 125 korisnika, što predstavlja razliku od 889 korisnika kojima je usluga potrebna.

Također, procjena je da psihosocijalni tretman radi prevencije nasilničkog ponašanja treba 199 građana u dobi od 20 do 64 godine, a uslugu je koristilo samo 19 korisnika.

NASILJE U OBITELJI

Prema službenim podacima, u Dubrovačko-neretvanskoj županiji evidentirano je 95 osoba koje su žrtve obiteljskog nasilja. Procjene ukazuju da potrebe korisnika daleko nadmašuju postojeće kapacitete te je nužan daljnji razvoj sustava podrške.

Socijalne usluge predviđene zakonom o socijalnoj skrbi

Usluga smještaja za žrtve nasilja u obitelji predviđena je za 19 korisnika, dok je uslugu koristilo šest korisnika.

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi

Prema procjenama, SOS telefon za žrtve nasilja nužan je za barem 285 korisnika, a uslugu je koristila samo jedna osoba.

Besplatna primarna/sekundarna pravna pomoć predstavlja uslugu koja je prema procjenama potrebna za 143 korisnika, nije bila korištena niti od jedne žrtve nasilja.

Uslugu pri pomoći i podršci stjecanju kvalifikacija i zapošljavanja, predviđenu za 48 korisnika, koristilo je samo 4 korisnika.

KRIZNI DOGAĐAJI

Socijalne usluge predviđene zakonom o socijalnoj skrbi

Smještaj ili organizirano stanovanje za majke s djecom u kriznim događajima predviđen je za 12 korisnika, a uslugu je koristilo četvero korisnika. Potrebno je jačanje kapaciteta kako bi se pružila kvalitetna podrška majkama.

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi

Za privremeno stambeno zbrinjavanje obitelji pogođenih krizama i katastrofama na području županije predviđeno je 12 stambenih jedinica. Niti jedan korisnik nije koristio ovu uslugu.

RIZICI POVEZANI SA SIROMAŠTVOM

Na području Dubrovačko-neretvanske županije prema procjenama živi 891 građanin u teškoj materijalnoj i socijalnoj deprivaciji.

GRAĐANI U TEŠKOJ MATERIJALNOJ I SOCIJALNOJ DEPRIVACIJI

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi i drugih sustava (zdravstvo, pravosuđe i zapošljavanje)

Procjenjuje se da je usluga podrške u zapošljavanju potrebna za 50% građana u teškoj materijalnoj deprivaciji. Uslugu je koristilo samo pet korisnika.

Besplatna pravna pomoć potrebna je za 268 građana u teškoj materijalnoj deprivaciji, dok je uslugu koristilo samo 11 korisnika.

Posudionica i servisiranje ortopedskih i medicinskih pomagala jedina je usluga za građane u teškoj materijalnoj deprivaciji koja zadovoljava više korisnika nego li je potreba, odnosno njih 137.

SOCIJALNO ISKLJUČENI KORISNICI ZAJAMČENE MINIMALNE NAKNADE

Broj korisnika zajamčene minimalne naknade na području Dubrovačko-neretvanske županije je 416.

Socijalne usluge predviđene zakonom o socijalnoj skrbi

Socijalno mentorstvo za odrasle primatelje zajamčene minimalne naknade, osobe koje izlaze iz ustanova ili penalnog sustava ili druge osobe u riziku od socijalne isključenosti predviđeno je za sve radno sposobne nezaposlene primatelje zajamčene minimalne naknade. Međutim na razini županije, samo devet korisnika je koristilo uslugu. Uslugu socijalnog mentorstva iznimno je važna osigurati svim korisnicima zajamčene minimalne naknade jer je ona krucijalna za ponovno uključivanje korisnika u društvo.

GRAĐANI U PREHRAMBENOJ DEPRIVACIJI

Procjena je da na području Dubrovačko-neretvanske županije živi 2507 građana u prehrambenoj deprivaciji.

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi za građane u prehrambenoj deprivaciji

Potreba za socijalnim samoposlugama i dostavom namirnica, kao i pućkom kuhinjom i dostavom pripremljenih gotovih obroka potrebna je za 1254 građana. Uslugu socijalnih samoposluga koristilo je 845 korisnika, a uslugu pućke kuhinje 15 korisnika. Potrebno je

povećati kapacitete trenutnih kuhinja, ali i osigurati dostavu za veći broj korisnika. Također potrebno je proširiti socijalne samoposluge na više područja.

GRAĐANI U RIZIKU OD BESKUĆNIŠTVA

Na području Dubrovačko-neretvanske županije je prema procjenama 38 građana u riziku od beskućništva.

Socijalne usluge predviđene zakonom o socijalnoj skrbi

Prema procjenama potrebno je osigurati smještaj za 23 građana u riziku od beskućništva, a uslugu je koristilo 33 korisnika i to uslugu prihvatališta.

Uslugu boravka potrebno je osigurati za 8 građana u riziku od beskućništva, a niti jedan korisnik ju nije koristio.

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi

Dnevni centar za podršku i informiranje potrebno je osigurati za 76 građana u riziku od beskućništva, no usluga nije pružena ni jednom korisniku.

Uslugu stambenog zbrinjavanja potrebno je osigurati za 12 građana u riziku od beskućništva, no također usluga nije pružena niti jednom korisniku.

RIZICI U PODRUČJU MENTALNOG ZDRAVLJA

GRAĐANI S RIZICIMA MENTALNOG ZDRAVLJA

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi, usluge koje se ostvaruju kroz zdravstveni sektor

Procjenjuje se da je u Dubrovačko-neretvanskoj županiji 10365 građana u dobi od 20 do 64 godine suočeno s rizikom od problema s mentalnim zdravljem. Za njih je predviđena univerzalna prevencija, usluga koju je koristilo samo 288 korisnika .

Selektivna prevencija predviđena je za 4146 građana s teškoćama mentalnog zdravlja u dobi od 20 do 64 godine, a usluga nije pružena niti jednom korisniku.

Indicirana prevencija predviđena je za 1037 građana s teškoćama mentalnog zdravlja u dobi od 20 do 64 godine, ali niti ova usluga nije pružena niti jednom korisniku.

Od iznimne je važno pružiti usluge prevencije građanima s teškoćama mentalnog zdravlja.

GRAĐANI SA ZNAČAJNIJIM TEŠKOĆAMA MENTALNOG ZDRAVLJA

Na području Dubrovačko-neretvanske županije evidentirane su 432 osobe u dobi od 20 do 64 godine sa značajnijim teškoćama mentalnog zdravlja. Usluge koje su potrebne navedenim osobama se većinski ne koriste.

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi usluge koje se ostvaruju kroz zdravstveni sektor

Građanima sa značajnijim teškoćama mentalnog zdravlja u dobi od 20 do 64 godine potrebne su usluge socijalnog uključivanja ovisnika i osoba s teškoćama mentalnog zdravlja u zajednici za 260 građana, grupe podrške i vršnjačka podrška za osobe s teškoćama mentalnog zdravlja za 87 građana, grupe podrške za članove obitelji osoba s teškoćama mentalnog zdravlja za 87 građana te krizne intervencije i prva psihološka pomoć za 65 građana. Navedene usluge nije koristio niti jedan korisnik.

Uslugu organizirane kreativne, rekreativne i socijalizacijske aktivnosti strukturiranog provođenja slobodnog potrebne za 87 građana, koristilo je samo njih 15.

GRAĐANI SUOČENI S OVISNOSTIMA O ALKOHOLU, DROGAMA I KOCKI

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi usluge koje se ostvaruju kroz zdravstveni sektor

Prema procjenama 45 građana je u riziku od patološkog kockanja te im je osigurana usluga terapijskih grupa odnosno klubova ovisnika za svih 45 korisnika.

Procjena je da 93 građana s duševnim poremećajima i poremećajima ponašanja uzorkovanih psihoaktivnim tvarima ima potrebu za programima smanjenja štete za ovisnike, ali navedenu uslugu nije koristio niti jedan korisnik.

Također, procjena je da 65 građana s duševnim poremećajima i poremećajima ponašanja uzorkovanih psihoaktivnim tvarima ima potrebu za uslugom terapijskih grupa ili klubova za ovisnike o drogi, uslugu nije koristio niti jedan korisnik.

Što se tiče ovisnosti o alkoholu, predviđena je potreba za terapijskim grupama ili klubovima za ovisnike o alkoholu za 76 građana s duševnim poremećajima i poremećajima ponašanja uzorkovanih uzimanjem alkohola, uslugu je koristilo 25 korisnika.

Nedostatak dostupnosti usluga za građane suočene s ovisnostima o alkoholu i drogama nužno je adresirati i povećati dostupnost terapijskih grupa na cijelom području županije.

ODRASLE OSOBE S MENTALNIM OŠTEĆENJEM I OVISNICI

Socijalne usluge predviđene zakonom o socijalnoj skrbi

Na području Dubrovačko-neretvanske županije živi 423 odrasle osobe pod skrbništvom.

Procjenjuje se da uslugu smještaja, bilo da se radi o kriznom, radi uvođenja rehabilitacijskih programa odnosno nekom drugom razlogu ili organiziranog stanovanja potrebna je za 127 odraslih osoba pod skrbništvom. Navedenu uslugu koristilo je 110 korisnika, od koji je 14 u organiziranom stanovanju, 88 u domu socijalne skrbi, šest pri udrugama ili vjerskim zajednicama, a dva kod fizičke osobe ili udomiteljske obitelji. Potrebno je osigurati uslugu za barem još 17 korisnika.

Usluga boravka prema procjenama potrebna je za 85 odraslih osoba pod skrbništvom, a ostvarena je kod 20 korisnika.

Usluga socijalnog mentorstva ili psihosocijalna podrška odrasloj osobi s mentalnim oštećenjem ili vođenje slučaja iz zdravstvenog sustava nužno je za 64 odraslih osoba pod skrbništvom, pri čemu je uslugu koristilo 11 korisnika.

RIZICI POVEZANI S INVALIDITETOM

OSOBE S INVALIDITETOM U SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U DOBI 18 – 65 GODINA (BEZ KORISNIKA S MENTALNIM OŠTEĆENJEM)

Socijalne usluge predviđene zakonom o socijalnoj skrbi

U Dubrovačko-neretvanskoj županiji evidentirano je 2555 osoba s invaliditetom evidentiranih u sustavu socijalne skrbi u dobi od 18 do 65 godina (bez korisnika s mentalnim oštećenjem).

Prema procjenama uslugu smještaja, bilo da se radi o kriznom, radi uvođenja rehabilitacijskih programa odnosno nekom drugom razlogu ili organiziranog stanovanja potrebno je osigurati za 154 osoba s invaliditetom u sustavu socijalne skrbi. Navedenu uslugu koristilo je 64 korisnika u domu socijalne skrbi. Potrebno je povećati kapacitete za barem još 90 korisnika.

Usluge boravka kao i usluge pomoći u kući potrebno je osigurati za 205 osoba s invaliditetom u sustavu socijalne skrbi. Uslugu boravka koristio je 41 korisnik, a uslugu pomoći u kući 116, pri čemu ih 30 ima organiziranu prehranu u sklopu usluge.

Psihosocijalna podrška, socijalno mentorstvo, terapijsko jahanje, terapije potpomognute životinjama, radna terapija ili druge terapijske usluge potrebne su za 1022 osobe s invaliditetom u sustavu socijalne skrbi. Usluge je koristilo ukupno 740 korisnika, od čega je 378 korisnika psihosocijalne podrške, 152 korisnika usluga socijalnog mentorstva, a 210 korisnika drugih terapijskih usluga.

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi

Usluga specijaliziranog prijevoza i pratnje potrebna je prema procjenama za 1278 osoba s invaliditetom u sustavu socijalne skrbi. Uslugu je koristilo samo pet korisnika te je jasno vidljivo da je potrebna vrlo velika, posebno na udaljenijim područjima i otocima te je potrebno osigurati uslugu što većem broju osoba s invaliditetom kako bi se povećala njihova kvaliteta života, pristup zdravstvenim i socijalnim uslugama te socijalna uključenost.

Dojavni sustavi u krizama također su potrebni za 1278 osoba s invaliditetom u sustavu socijalne skrbi. Dojavni sustav koristilo je samo 20 korisnika te je nužno omogućiti uslugu što većem broju osoba s invaliditetom kako bi se povećala njihova sigurnost te poticala samostalnost.

Usluga cjlodnevne skrbi i njege u kući koja je procijenjena za 77 osoba s invaliditetom te usluga privremenog njegovatelja u obitelji procijenjena za 256 osoba s invaliditetom, usluge su koje nije koristio niti jedan korisnik.

Usluga osobne asistencije

Procjenjuje se da 282 osobe s invaliditetom imaju potrebu za osobnom asistencijom. Uslugu osobne asistencije koristilo je 143 korisnika, pri čemu je 135 koristilo osobnog asistenta, pet komunikacijskog posrednika te tri videćeg pratitelja.

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi ili sektora rada i zapošljavanja

Pomoć i podrška u stjecanju kvalifikacija i zapošljavanju prema procjenama potrebna je za 256 osoba s invaliditetom, a uslugu je koristilo samo 10 korisnika sugerirajući veliki manjak u pružanju usluge koja omogućuje integraciju osoba s invaliditetom na tržištu rada.

Nezaposlene osobe s intelektualnim teškoćama u radno aktivnoj dobi

Uslugu radnog asistenta osobama s invaliditetom prema procjenama potrebna je za 18 osoba s intelektualnim teškoćama, ali niti jedan korisnik nije koristio navedenu uslugu.

Edukacije za pružatelje usluga

Potrebno je educirati barem 10 novih stručnjaka godišnje tečajevima znakovnog jezika.

Tablica 5. Procjena potreba za socijalnim uslugama za građane u riziku u dobi 20. – 64. godine

BROJ GRAĐANA U DOBI 20. – 64. G. U RIZIKU U ŽUPANIJI	% GRAĐANA U DOBI 20. – 64. G. U POTREBI ZA SOCIJALNOM USLUGOM	Broj građana u dobi 20. – 64. g. u županiji u potrebi za socijalnom uslugom (očekivani broj korisnika)	Postojeći broj građana u dobi 20. – 64. G. u županiji koji koriste navedenu uslugu	Razlika između broja građana u potrebi te broja građana koji sada koriste uslugu
SOCIJALNE USLUGE ZA GRAĐANE U DOBI 20. – 64. GODINE				
RIZICI POVEZANI S OBITELJSKIM ODНОСИМА I RODITELJSTVOM				
OPĆA PREVENCIJA	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI			
	0,7 % građana u dobi 20 – 64 g. za sljedeće dvije usluge: Podrška i pomoć tijekom tranzicije u roditeljstvo (individualni, grupni i psihoedukativni programi) Grupe podrške roditeljima s malom djecom (škola za roditelje i drugo)	464	6	458
SAVJETOVANJE I PODRŠKA OBITELJIMA				
	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	Savjetovanje za odrasle osobe do 64 godine 1,85 % građana 20 – 64 g.	1127	99	1028
	Psihosocijalno savjetovanje za odrasle osobe do 64 godine (individualno, grupno ili obiteljsko) Ili obiteljska medijacija koja nije vezana za postupak razvoda braka 2,34 % građana 20 – 64 g.	1552	95	1457
	Psihosocijalna podrška obiteljima zbog obiteljskih i drugih rizika (bolest, siromaštvo, ovisnosti, invaliditet i drugo) 1,53 % građana 20 – 64 g.	1014	125	889
	Psihosocijalni tretman radi prevencije nasilničkog ponašanja 0,3 % populacije u dobi 20 – 64 godina	199	19	180
NASILJE U OBITELJI	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	Smještaj 20 % trenutnog broja žrtvi nasilja	19	6	13
	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI			
	SOS telefon za žrtve nasilja	285	1	284

	300 % trenutnog broja žrtvi nasilja			
	Besplatna primarna/ sekundarna pravna pomoć 150 % trenutnog broja žrtvi nasilja	143	0	143
	Pomoć i podrška u stjecanju kvalifikacija i zapošljavanju 50 % trenutnog broja žrtvi nasilja	48	4	44
KRIZNI DOGAĐAJI	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	Smještaj ili organizirano stanovanje za majke s djecom 1 smještajni kapacitet na 10 000 stanovnika	12	4	8
	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI			
	Privremeno stambeno zbrinjavanje obitelji pogodene krizama i katastrofama 1 stambena jedinica na 10 000 stanovnika	12	0	12
	RIZICI POVEZANI SA SIROMAŠTVOM			
GRAĐANI U TEŠKOJ MATERIJALNOJ I SOCIJALNOJ DEPRIVACIJI	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI I DRUGIH SUSTAVA (ZDRAVTSVO, PRAVOSUDE I ZAPOŠLJAVANJE)			
	Podrška u zapošljavanju 50 % građana u teškoj materijalnoj deprivaciji	446	5	441
	Besplatna pravna pomoć 30 % građana u teškoj materijalnoj deprivaciji	268	11	257
	Posudionica i servisiranje ortopedskih i medicinskih pomagala 10 % građana u teškoj materijalnoj deprivaciji	90	137	-47
SOCIJALNO ISKLJUČENI KORISNICI ZAJAMČENE MINIMALNE NAKNADE	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	Socijalno mentorstvo za odrasle primatelje ZMN-a, osobe koje izlaze iz ustanova ili penalnog sustava ili druge osobe u riziku od socijalne isključenosti 100 % radno sposobnih nezaposlenih primatelja ZMN-a	416	9	407
GRAĐANI U PREHRAMBENOJ DEPRIVACIJI	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI			
	Socijalna samoposlužna i/ili dostava/podjela namirnica 50 % građana u prehrambenoj deprivaciji	1254	845	409
	Pučka kuhinja i/ili dostava pripremljenih gotovih obroka (koji nisu obuhvaćeni uslugom pomoći u kući)	1254	15	1239

	50 % građana u prehrambenoj deprivaciji			
GRAĐANI U RIZIKU OD BESKUĆNIŠTVA	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	Smještaj ili organizirano stanovanje 60 % građana u riziku od beskućništva	23	Od toga Prenoćište 0 Prihvatalište 33 U domu socijalne skrbi 0 Organizirano stanovanje 0 Kod fizičke osobe ili udomiteljske obitelji 0	-10
	Boravak 20 % građana u riziku od beskućništva	8	0	8
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI				
	Dnevni centar za podršku i informiranje 200 % građana u riziku od beskućništva	76	0	76
	Stambeno zbrinjavanje osoba u riziku od beskućništva 30 % građana u riziku od beskućništva	12	0	12
RIZICI U PODRUČJU MENTALNOG ZDRAVLJA				
GRAĐANI S RIZICIMA MENTALNOG ZDRAVLJA	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI USLUGE KOJE SE OSTVARUJU KROZ ZDRAVSTVENI SEKTOR			
	Univerzalna prevencija 100 % građana s teškoćama mentalnog zdravlja	10365	288	10077
	Selektivna prevencija 40 % građana s teškoćama mentalnog zdravlja	4146	0	4146
	Indicirana prevencija 10 % građana s teškoćama mentalnog zdravlja	1037	0	1037
GRAĐANI SA ZNAČAJNIJIM TEŠKOĆAMA MENTALNOG ZDRAVLJA	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI USLUGE KOJE SE OSTVARUJU KROZ ZDRAVSTVENI SEKTOR			
	Programi socijalnog uključivanja ovisnika i osoba s teškoćama mentalnog zdravlja u zajednici 60 % građana sa značajnjim teškoćama mentalnog zdravlja	260	0	260
	Organizirane kreativne, rekreativne i socijalizacijske aktivnosti strukturiranog provodenja slobodnog vremena 20 % građana sa značajnjim teškoćama mentalnog zdravlja	87	15	72

	Grupe podrške i vršnjačka podrška za osobe s teškoćama mentalnog zdravlja 20 % građana sa značajnijim teškoćama mentalnog zdravlja	87	0	87
	Grupe podrške za članove obitelji osoba s teškoćama mentalnog zdravlja 20 % građana sa značajnijim teškoćama mentalnog zdravlja	87	0	87
	Krizne intervencije i prva psihološka pomoć 15 % građana sa značajnijim teškoćama mentalnog zdravlja	65	0	65
GRAĐANI SUOČENI S OVISNOSTIMA O ALKOHOLU, DROGAMA I KOCKI	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI USLUGE KOJE SE OSTVARUJU KROZ ZDRAVSTVENI SEKTOR			
Broj građana koji imaju rizik patološkog kockanja	Terapijske grupe/klubovi za ovisnike o kockanju 20 % građana koji imaju rizik patološkog kockanja.	45	45	0
Broj građana s duševnim poremećajima i poremećajima ponašanja uzrokovanim psihoaktivnim tvarima	Programi smanjenja štete za ovisnike (harm reduction) 100 % građana s duševnim poremećajima i poremećajima ponašanja uzrokovanim psihoaktivnim tvarima	93	0	93
Broj građana s duševnim poremećajima i poremećajima ponašanja uzrokovanim uzimanjem alkohola	Terapijske grupe/klubovi za ovisnike o drogi 70 % građana s duševnim poremećajima i poremećajima ponašanja uzrokovanim psihoaktivnim tvarima	65	0	65
ODRASLE OSOBE S MENTALNIM OŠTEĆENJEM I OVISNICI	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	Smještaj (krizni, radi provođenja rehabilitacijskih programa, u drugim slučajevima) ili organizirano stanovanje 30 % odraslih osoba pod skrbništvom	127	Organizirano stanovanje 14 Dom socijalne skrbi 88 Udruga/vjerska zajednica 6 Kod fizičke osobe ili udomiteljske obitelji 2	17
	Boravak 20 % odraslih osoba pod skrbništvom	85	20	65
	Socijalno mentorstvo ili psihosocijalna podrška odrasloj osobi s mentalnim	64	11	53

	oštećenjem po zakonu o socijalnoj skrbi ili Vođenje slučaja (case management) iz zdravstvenog sustava 15 % odraslih osoba pod skrbništvom			
RIZICI POVEZANI S INVALIDITETOM				
OSOBE S INVALIDITETOM U SUSTAVU SOCIJALNE SKRBI U DOBI 18 – 65 godina (bez korisnika sa mentalnim oštećenjem)	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	Smještaj (krizni, radi provođenja rehabilitacijskih programa, u drugim slučajevima) ili organizirano stanovanje 6 % osoba s invaliditetom u sustavu socijalne skrbi	154	Organizirano stanovanje 0 Dom socijalne skrbi 64 Udruga/vjerska zajednica 0 Kod fizičke osobe ili udomiteljske obitelji 0	90
	Boravak 8 % osoba s invaliditetom u u sustavu socijalne skrbi	205	41	164
	Pomoć u kući 8 % osoba s invaliditetom u dobi od 18 do 65 u sustavu socijalne skrbi	205	Koliko je ukupno korisnika pomoći u kući: 116 Koliko korisnika ima organiziranje prehrane u sklopu usluge: 30	89
	Psihosocijalna podrška odrasloj osobi s invaliditetom ili socijalno mentorstvo po Zakonu o socijalnoj skrbi ili druge terapijske i rehabilitacijske usluge koje se pružaju projektno kroz sustav socijalne skrbi ili u sektoru zdravstva (primjerice terapijsko jahanje, terapije potpomognute životinjama, radna terapija, druge terapijske usluge) 40 % osoba s invaliditetom u dobi od 18 do 65 u sustavu socijalne skrbi	1022	Broj korisnika psihosocijalne podrške osoba s invaliditetom 378 Broj korisnika usluge socijalnog mentorstva: 152 Druge terapijske/ rehabilitacijske usluge: 210	282
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI				
	Specijalizirani prijevoz i pratnja 50 % osoba s invaliditetom u dobi od 18 do 65 u sustavu socijalne skrbi	1278	5	1273
	Dojavni sustavi u krizama 50 % osoba s invaliditetom u dobi od 18 do 65 u sustavu socijalne skrbi	1278	20	1258
	Cjelodnevna skrb i njega u kući 3 % osoba s invaliditetom u dobi od 18 do 65 u sustavu socijalne skrbi	77	0	77

	Privremeni njegovatelj u obitelji 10 % osoba s invaliditetom u dobi od 18 do 65 u sustavu socijalne skrbi	256	0	256
USLUGA OSOBNE ASISTENCIJE				
	Usluga osobne asistencije 2,5 % svih osoba s invaliditetom prema podacima ŽZZJZ-a	282	Broj korisnika koji ima uslugu: Osobnog asistenta 135 Komunikacijskog posrednika 5 Videćeg pratitelja 3	139
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI ILI SEKTORA RADA I ZAPOŠLJAVANJA				
	Pomoć i podrška u stjecanju kvalifikacija i zapošljavanju 10 % osoba s invaliditetom u dobi od 18 do 65 u sustavu socijalne skrbi	256	10	246
NEZAPOSLENE OSOBE S INTELEKTUALNIM TEŠKOĆAMA U RADNO AKTIVNOJ DOBI	Radni asistent OSI 30 % osoba s intelektualnim teškoćama u radno aktivnoj dobi u sustavu socijalne skrbi	18	0	18
EDUKACIJE ZA PRUŽATELJE USLUGA	Tečajevi znakovnog jezika Godišnje uključivanje barem 10 novih stručnjaka	10	0	10

3.1.3. Procjena dostupnosti socijalnih usluga za izbjeglice i pripadnike romske nacionalne manjine

PRIPADNICI ROMSKE NACIONALNE MANJINE

Na području Dubrovačko-neretvanske županije živi četiri pripadnika romske nacionalne manjine te ne postoji potreba za socijalnim uslugama za prevladavanje komunikacijskih barijera.

IZBJEGLICE I OSOBE POD MEĐUNARODNOM ZAŠTITOM

Sukob Rusije i Ukrajine rezultirao je valom izbjeglica, od koji je 651 osoba iz Ukrajine registrirana u Dubrovačko-neretvanskoj županiji

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi ili sektora rada i zapošljavanja

Procjena je da će uslugu koordinatora integracije trebati barem 50% izbjeglica i osoba pod međunarodnom zaštitom, pri čemu je uslugu koristilo 278 korisnika, što ostavlja mjesta za osiguravanje usluge za dodatnih 48 korisnika.

Usluga za prevladavanje jezičnih barijera predviđena je za svih 651 izbjeglicu, ali niti jedna izbjeglica nije koristila uslugu.

Podrška interkulturalnih medijatora kao niti edukacija i supervizija interkulturalnih medijatora nisu niti jednom korištene.

Druge usluge

Usluga besplatne pravne pomoći predviđena je za 232 korisnika, ali nije niti jednom korištena.

Udomiteljstvo u skladu s etničkim, jezičnim, kulturnim i vjerskim podrijetlom djeteta planirano je za dvije udomiteljske obitelji s kapacitetom za kulturalno osjetljivo udomiteljstvo, ali nije bilo korišteno.

Tablica 6. Procjena potreba za socijalnim uslugama za građane u riziku u dobi 20. – 64. godine

BROJ IZBJEGLICA I PRIPADNIKA ROMSKE NACIONALNE MANJINE U ŽUPANIJI	% IZBJEGLICA I PRIPADNIKA ROMSKE NACIONALNE MANJINE U POTREBI ZA SOCIJALNIM USLUGAMA	Broj izbjeglica i pripadnika romske nacionalne manjine u potrebi za socijalnom uslugom (očekivani broj korisnika)	Postojeći broj izbjeglica i pripadnika romske nacionalne manjine koji koriste navedenu uslugu	Razlika između broja izbjeglica i pripadnika romske nacionalne manjine u potrebi te broja građana koji sada koriste uslugu
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI ILI SEKTORA OBRAZOVANJA				
BROJ PRIPADNIKA ROMSKE NACIONALNE MANJINE U ŽUPANIJI	Usluge za prevladavanje komunikacijskih barijera: Romski pomagač u pripremi za školu, predškoli i nastavi Prevoditelj romskog jezika 10 % romske populacije	0	Broj korisnika romskog pomagača 0 Broj korisnika prevoditelja romskog jezika 0	0
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI ILI SEKTORA RADA I ZAPOŠLJAVANJA				
IZBJEGLICE I OSOBE POD MEĐUNARODNOM ZAŠTITOM	Koordinator integracije 50 % izbjeglica i osoba pod međunarodnom zaštitom	326	278	48
	Usluge za prevladavanje jezičnih barijera 100 % izbjeglica i osoba pod međunarodnom zaštitom	651	Prevođenje i tumačenje 0 Tečajevi hrvatskog jezika 0	651
	Podrška interkulturnih medijatora 30 % izbjeglica i osoba pod međunarodnom zaštitom	196	Broj korisnika 0 Broj interkulturnih medijatora 0	196
	Edukacija i supervizija interkulturnih medijatora 100 % interkulturnih medijatora	196	0	196
DRUGE USLUGE	Besplatna pravna pomoć Županija razvija kapacitete na način da na 50 000 stanovnika ima kapacitet za: 100 korisnika besplatne pravne pomoći	232	0	232
	Udomiteljstvo u skladu s etničkim, jezičnim, kulturnim i vjerskim podrijetlom djeteta Dvije udomiteljske obitelji s kapacitetom za kulturno osjetljivo udomiteljstvo	2	0	2

3.1.4. Dostupnost socijalnih usluga za osobe starije životne dobi

STARIJE OSOBE SNIŽENIH FUNKCIONALNIH SPOSOBNOSTI

Socijalne usluge predviđene zakonom o socijalnoj skrbi

Na području Dubrovačko-neretvanske županije živi 2057 starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti. Pomoć u kući koja uključuje organiziranje prehrane, usluga je koja je prema procjenama potrebna za 597 starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti. Uslugu je koristilo 230 korisnika te je potrebno osigurati uslugu za još barem 367 korisnika.

Što se tiče usluge pomoći u kući koja ne uključuje organiziranje prehrane koja je također prema procjenama potrebna za 597 starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti, pružena je za 73 korisnika, odnosno nije ju koristilo 524 korisnika.

Usluga smještaja u kriznim ili drugim okolnostima te organizirano stanovanje za starije osobe su usluge koje su prema procjenama potrebne za 762 starije osobe sniženih funkcionalnih sposobnosti, pružena je za 448 korisnika, pri čemu je 399 smješteno u dom, jedan korisnik u smještaj koji organizira vjerska zajednica/udruga, tri u smještaj kod fizičke osobe ili udomiteljske obitelji te 45 u organiziranom stanovanju.

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi

Potreba za uslugom organiziranog prijevoza i pratnje za starije i nemoćne osobe procijenjena je za 597 starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti, a realizirana je za 127 korisnika. Samim time, potrebno je organizirati uslugu za još barem 470 korisnika.

Alarmni dojavni sustav za starije osobe, poput primjerice SOS narukvica, prema procjenama potreban je za 844 starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti, a koristio ga je samo 21 korisnik. Ovaj sustav vrlo je važan za sigurnost starijih osoba, posebno onih koji žive sami te je stoga potrebno osigurati uslugu što većem broju starijih osoba.

Stanovanje u vlastitom domu uz intenzivnu i kontinuiranu podršku potrebno je za 165 starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti, a koristilo ga je samo 7 korisnika.

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi, druge usluge iz sektora zdravstva

Usluga njege u kući predviđena je za 597 starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti, ali koristilo ju je samo 11 korisnika.

STARIJE OSOBE NARUŠENA MENTALNOG ZDRAVLJA

Socijalne usluge predviđene zakonom o socijalnoj skrbi

Procjenjuje se da je 533 starije osobe s teškoćama mentalnog zdravlja motiviranih za uslugu boravka. Međutim , navedenu uslugu koristilo je samo dvoje korisnika.

Što se tiče usluga savjetovanja, psihosocijalnog savjetovanja i psihosocijalne podrške za starije osobe s teškoćama mentalnog zdravlja motiviranih za uslugu, predviđeni broj korisnika je 356. Usluge je koristilo 157 korisnika, pri čemu je savjetovanje koristio 31 korisnik, psihosocijalno savjetovanje 96 korisnika te 30 korisnika psihosocijalnu podršku za odraslu osobu starije dobi.

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi ili kroz sektor civilnog društva

Usluga kluba odnosno centra za druženje starijih osoba procijenjeno je kao potreba za 889 starijih osoba s teškoćama mentalnog zdravlja motiviranih za uslugu. Usluga je pružena za 253 korisnika te je potrebno osigurati uslugu za dodatnih 636 korisnika.

STARIJE OSOBE OBOLJELE OD DEMENCIJE

Druge usluge iz sektora zdravstva

Na području Dubrovačko-neretvanske županije evidentirana je 261 starija osoba oboljela od demencije. Usluga kontinuirane njege u kući za oboljele predviđena je za 79 korisnika, ali uslugu je koristilo samo 3 korisnika.

STARIJE OSOBE KOJE IMAJU NJEGOVATELJE KOJIMA JE POTREBNA PODRŠKA

Socijalne usluge predviđene zakonom o socijalnoj skrbi

Procjena je da na području Dubrovačko-neretvanske županije živi 333 starije osobe koje imaju njegovatelje kojima je potrebna podrška. Usluga savjetovanje obitelji ili psihosocijalno savjetovanje obitelji ili psihosocijalna podrška članovima obitelji / skrbnicima / njegovateljima starije osobe predviđena je za sve korisnike, međutim uslugu je koristilo samo 50 korisnika, pri čemu 30 savjetovanje, 10 psihosocijalno savjetovanje te 10 psihosocijalnu podršku.

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi

Potreba za uslugom privremenog odnosno povremenog smještaja radi predaha od skrbi procijenjena je za 100 starijih osoba koje imaju njegovatelja kojima je potrebna podrška. Niti jedan korisnik nije koristio uslugu.

S druge strane, usluga privremene njege u kući radi predaha od skrbi predviđena je za 234 starije osobe koje imaju njegovatelje kojima je potrebna podrška. Uslugu je koristilo 72 korisnika.

TERMINALNO BOLESNE OSOBE

Druge inovativne i projektno financirane usluge iz sustava socijalne skrbi, druge usluge iz sektora zdravstva

Procjenjuje se da na području Dubrovačko-neretvanske županije živi 1387 terminalno bolesnih osoba. Usluga palijativne skrbi u kući predviđena je za 1110 terminalno bolesnih osoba, ali uslugu nitko nije koristio.

Usluga stacionarne palijativne skrbi, predviđena za 278 terminalno bolesnih osoba također nije korištena.

Tablica 7. Procjena potreba za socijalnim uslugama za starije osobe

BROJ STARIJIH OSOBA U RIZIKU U ŽUPANIJI	% STARIJIH OSOBA U RIZIKU U POTREBI ZA SOCIJALNIM USLUGAMA	Broj starijih osoba u riziku u potrebi za socijalnom uslugom (očekivani broj korisnika)	Postojeći broj starijih osoba u riziku koji koriste navedenu uslugu	Razlika između broja starijih osoba u potrebi te broja starijih osoba koji sada koriste uslugu
STARIE OSOBE SNIŽENIH FUNKCIONALNIH SPOSOBNOSTI	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	Pomoć u kući koja uključuje organiziranje prehrane 29 % starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti	597	230	367
	Pomoć u kući koja ne uključuje organiziranje prehrane 29 % starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti	597	73	524
	Smještaj (krizni ili u drugim okolnostima) ili organizirano stanovanje za starije osobe 37 % starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti	762	Smještaj u domu 399 Smještaj koji organizira vjerska zajednica/udruga 1 Smještaj kod fizičke osobe ili udomiteljske obitelji 3 Organizirano stanovanje 45	314
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI				
	Organizirani prijevoz i pratnja za starije i nemoćne osobe 29 % starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti	597	127	470
	Alarmni dojavni sustav za starije osobe (npr. SOS narukvice) 41 % starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti	844	21	823
	Stanovanje u vlastitom domu uz intenzivnu i kontinuiranu podršku 8 % starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti	165	7	158
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI				
DRUGE USLUGE IZ SEKTORA ZDRAVSTVA				
	Njega u kući 29 % starijih osoba sniženih funkcionalnih sposobnosti	597	11	586
STARIE OSOBE NARUŠENA	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			

MENTALNOG ZDRAVLJA				
	Boravak 30 % starijih osoba sa teškoćama mentalnog zdravlja motiviranih za uslugu	533	2	531
	Savjetovanje ili psihosocijalno savjetovanje ili psihosocijalna podrška za odraslu osobu starije dobi 20 % starijih osoba sa teškoćama mentalnog zdravlja motiviranih za uslugu	356	Savjetovanje 31 Psihosocijalno savjetovanje 96 Psihosocijalna podrška za odraslu osobu starije dobi 30	199
DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI ILI KROZ SEKTOR CIVILNOG DRUŠTVA				
	Klub/centar za druženje starijih osobe 50 % starijih osoba sa teškoćama mentalnog zdravlja motiviranih za uslugu	889	253	636
STARIE OSOBE OBOLJELE OD DEMENCIJE	DRUGE USLUGE IZ SEKTORA ZDRAVSTVA			
	Kontinuirana njega u kući za oboljele od demencije 30 % starijih oboljelih od demencije	79	3	76
BROJ STARIJIH OSOBA KOJE IMAJU NJEGOVATELJE KOJIMA JE POTREBNA PODRŠKA	SOCIJALNE USLUGE PREDVIĐENE ZAKONOM O SOCIJALNOJ SKRBI			
	Savjetovanje obitelji ili psihosocijalno savjetovanje obitelji ili psihosocijalna podrška članovima obitelji / skrbnicima / njegovateljima starije osobe 100 % starijih osoba koji imaju njegovatelja kojima je potrebna podrška	333	Savjetovanje 30 Psihosocijalno savjetovanje 10 Psihosocijalna podrška 10	283
	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI			
	Privremeni/povremeni smještaj radi predaha od skrbi 30 % starijih osoba koji imaju njegovatelja /skrbnika kojima je potrebna podrška	100	0	100
	Usluga privremene njege u kući radi predaha od skrbi 70 % starijih osoba koji imaju njegovatelja /skrbnika kojima je potrebna podrška	234	72	162
TERMINALNO BOLESNE OSOBE	DRUGE INOVATIVNE I PROJEKTNO FINANCIRANE USLUGE IZ SUSTAVA SOCIJALNE SKRBI DRUGE USLUGE IZ SEKTORA ZDRAVSTVA			
	Palijativna skrb u kući	1110	0	1110

80 % korisnika u potrebi za palijativnom skrbi			
Stacionarna palijativna skrb 20 % korisnika u potrebi za palijativnom skrbi	278	0	278

3.1.5. Zaključak o trenutnoj dostupnosti socijalnih usluga

Važno je napomenuti da su prikazani podaci vrlo vjerojatno podcijenjeni budući da manji broj pružatelja usluga nije dostavio podatke. Također postoji mogućnost da su zbog opsežnosti korištenih obrazaca pružatelji previdjeli neki podatak. Unatoč tome, ovi podaci su dovoljni da prikažu opseg i dostupnost socijalnih usluga. Provedena analiza stanja dostupnosti socijalnih usluga na području Dubrovačko-neretvanske županije pokazala je da su socijalne usluge vrlo razvijene, ali i da je potrebno raditi na dalnjem razvoju te povećanju dostupnosti i kapaciteta usluga kao i međuresornoj suradnji.

Zbog specifičnosti Dubrovačko – neretvanske županije, točnije geografskih obilježja, raspršenosti i raznolikosti područja javljaju se teškoće u dostupnosti usluga u svim dijelovima županije. Veliki problem, posebno u gradu Dubrovniku, je izrazita gospodarska usmjerenost na turizam što dovodi do visokih troškova života, visokih cijena nekretnina, najma, nedostatka stanova za najam za cijelu godinu, nedostatak kvalificirane radne snage u nizu zanimanja. Nedostatak stručnog kadra posebno je vidljiv na otocima te udaljenim područjima.

3.2. Procjena kapaciteta pružatelja socijalnih usluga za održivi razvoj kvalitetnih socijalnih usluga

Područni uredi Hrvatskog zavoda za socijalni rad

Područni uredi Hrvatskog zavoda za socijalni rad Dubrovnik, Metković, Ploče i Korčula suočeni su sa širokom lepezom izazova. Navode da su usluge koje nedostaje na području Dubrovnika rana razvojna podrška, poludnevni boravak djece, voditelji mjera intenzivne stručne pomoći, krizni smještaj za djecu do 3 godine, hospicij, usluga smještaja za odrasle osobe s mentalnim teškoćama, prihvatilište za beskućnike, stacionari za djecu stariju od 14 godina, organizirano stanovanje za odrasle osobe, smještajni kapaciteti za starije osobe. Problemi s kojima se susreću su limitirani prostorni uvjeti, nepristupačnost za osobe s invaliditetom, nedostatan vozni park za obilazak korisnika, nedostatak psihologa i pravnika u sustavu.

Na području Metkovića nedostaju usluge smještaja, posebno za korisnike s mentalnim teškoćama, udomiteljske obitelji, smještaja za starije, usluga osobne asistencije, sigurna kuća, usluge Obiteljskog centra, nedostatak voditelja mjera.

Na području Korčule nedostaju usluge psihosocijalnog savjetovanja, psihosocijalnog tretmana radi prevencije nasilničkog ponašanja, obiteljska medijacija, boravak, smještaj djece, rana razvojna podrška. Nedostaje psihologa.

Na području Ploča nedostaju usluge psihosocijalne usluge, socijalna podrška, savjetovalište za žrtve nasilja, preventivnih programa. Nedostaje psihologa, socijalnih pedagoga.

Prilikom odlaska na teren susreću se s problemima teške komunikacije s korisnicima, poteškoćama zbog velikih udaljenosti korisnika te sve veći broj korisnika sredstava ovisnosti. Susreću se i s problemima s korisnicima s mentalnim teškoćama i članovima obitelji, prilikom provođenja žurnih mjera izdvajanja djece, kao i nedostatka voditelja mjera.

U cilju jačanja stručnih i organizacijskih kapaciteta bilo bi potrebno formiranje baza stručnih timova kako bi se bolje pokrile potrebe korisnika. Veliki problem predstavlja nepoznavanje sustava i ovlasti od strane drugih ustanova, prebacivanje odgovornosti. Vidljiv je nedostatak stručnog kadra, veliki su administrativni zahtjevi, teže se odlazi na teren. Nedostaje veliki broj preventivnih programa, posebno usmjerenih na prevenciju uporabe sredstava ovisnosti. Stručna usavršavanja jako pomažu, ali ih nedostaje za struke van socijalnih radnika, snažna potreba za

komunikacijskim vještinama te više primjera iz prakse. Također potrebna je jača suradnja s ostalim dionicima (domovi zdravlja, policija, škole).

Obiteljski centar, područna služba Dubrovačko-neretvanska

Predstavnici Obiteljskog centra navode da su u mogućnosti pružiti sve usluge za koje su nadležni. Veći dio usluga se provodi i udaljenim putem audio video vezom. Usluga obiteljske medijacije i psihosocijalni tretman se ne provodi u nedostatku korisnika. Na terenu se provode predavanja, radionice za veće grupe ljudi. Dva dana u tjednu je omogućena usluga savjetovanja u Metkoviću. Preventivni programi provodi se na razini 50-ak sati mjesечно. Nedostaje stručnjaka koji mogu raditi individualni rad s djecom. Edukacije pomažu u radu, ali ih je potrebno više. Također potrebne su edukacije za rad s djecom te s partnerima.

KORISNIČKE SKUPINE

Djeca i mladi

Veliki izazov djeci i mladima te njihovim obiteljima predstavlja udaljenost centara za dijagnostiku, nedostatak socijalnih usluga, nepoznavanje prava, neprihvatanje okoline. Usluge koje su potrebe djeci i mladima su usluge logopeda, edukacijskih rehabilitatora, terapeuta, psihosocijalna podrška, usluga smještaja, rana intervencija, pomoćnici u nastavi. Obiteljima je potrebna psihosocijalna podrška. Lokalne zajednice većinom prepoznaju te potrebe i sudjeluju u projektima u skladu s mogućnostima. Potrebno je što ranije uključivanje i identificiranje djece s teškoćama krenuvši već od vrtića, uključivanje, edukacija i podrška roditeljima. Također potrebno je uključiti sustav zdravstva, socijalne skrbi i obrazovanja. Neke od usluga koje bi bilo potrebno uvesti su hipoterapija te rani screening djece. Također povećanjem finansijskih sredstava omogućilo bi se veći broj terapija koje se mogu pružiti. Veliki problem predstavlja i nedovoljan broj stručnih suradnika koji rade s djecom i mladima. Preventivni programi se provode s roditeljima kako bi im se pružila podrška. Suradnja općina i gradova s udrugama i pružateljima usluga je na visokoj razini.

Osobe s invaliditetom

Za osobe s invaliditetom veliki je nedostatak zdravstvenih usluga, sadržaja za kvalitetno provođenje slobodnog vremena, kulturnog života, zapošljavanja, mobilnih timova te izrazite poteškoće u prijevozu, posebno na otocima. Također nedostaje asistenata za osobe s invaliditetom, ali i ostalih stručnjaka. Lokalna zajednica prepoznaće potrebe i pomaže u skladu

s mogućnostima. Potrebna je suradnja lokalne zajednice, županije, Zavoda za zapošljavanje i poslodavaca kako bi se potaknulo zapošljavanje osoba s invaliditetom. Odmor od skrbi je usluga nužno potrebna njihovim obiteljima. Zbog finansijskih problema otežana je nabavka opreme te prijevoza osoba s invaliditetom. Također, prostori za korisnike iz udruga većinom nisu dostatni za veći broj korisnika. Poticanje volonterskog uvelike bi dalo doprinos kako osobama s invaliditetom tako i zajednici.

Ovisnici

Ovisnici se suočavaju s propadanjem u psihološkom, obiteljskom, poslovnom, finansijskom aspektu. Potrebni su im individualni razgovori i grupna terapija. Lokalna zajednica prepoznaće potrebe ovisnika, ali finansijska sredstva koja se dodjeljuju za usluge su nedostatna. Ovisnicima je potrebna kontinuirana podrška, što može biti ugroženo u nedostatku financija. Suradnja općina i gradova, udruga, Zavoda za socijalnu skrb, dnevne bolnice i probacijskog ureda su na visokoj razini po pitanju potreba ovisnika. Što se tiče preventivnih programima, oni se provode u suradnji sa školama, Zavodom za javno zdravstvo te putem medija.

Starije osobe

Sve veći broj starijih osoba ostaju sami ili sa svojim bračnim partnerom u svojim kućanstvima gdje im je potrebna pomoć u kući jer sami ne mogu kuhati i brinuti o sebi. Također za starije osobe nedostaju centri za starije osobe i domovi kao i palijativna skrb. Lokalna zajednica prepoznaće potrebe, ali sredstva koja se dodjeljuju za starije osobama nisu dovoljna. Na dislociranim područjima poželjno je uključiti dodatno medicinsko osoblje kako bi se pružila kvalitetnija skrb. Veliki problem predstavlja dostupnost kako prijevoza tako i pravnje starim i nemoćnim osobama. Nedostatni su i prostorni problemi za boravak starijih osoba. Starije osobe sudjeluju u preventivnim zdravstvenim programima. Velika pomoć bi bila dovesti usluge korisnicima, a ne očekivati da korisnici dođu do usluga. Suradnja među općina i gradova, udrugama, domovima zdravlja, policijom i ljekarnama je izvrsna.

Žrtve obiteljskog ili drugog nasilja

Izazovi s kojima se susreću žrtve obiteljskog ili drugog nasilja su nerazumijevanje funkciranja pravosudnog sustava i sustava socijalne skrbi, često im se zatvaraju vrata institucija koje bi im trebale pružiti usluge, izazovi poteškoća mentalnoga zdravlja, nerazumijevanja članova obitelji i dionika sustava za ono što oni prolaze. Nedostaje edukativnih programa, specijaliziranih organizacija i materijalnih sredstava, nedovoljno je razvijen sustava

potpore žrtvama prije i tijekom sudskog procesa u smislu sustavne podrške u stambenom zbrinjavanju, psihosocijalnom tretmanu. Također javljaju se teškoće dostupnosti usluga u svim dijelovima županije kao i nedostatak stručnog kadra, osobito na otocima. Žrtvama su najpotrebnije usluge psihosocijalne podrške, savjetovanja, psihosocijalnog savjetovanja. Lokalna zajednica prepoznaje potrebe žrtava i pružatelja usluga te surađuje s njima. Potrebno je jačati suradnju sustava lokalne i regionalne uprave, zdravstvenog sustav, sustava socijalne skrbi te pravosudnog sustava i policije. Inovativne usluge koje su potrebne žrtvama su pratnja osobe od povjerenja te pravno savjetovanje. Zbog nedostatka finansijskih sredstava, stručnog kadra, ustanova i organizacija civilnog društva, usluge je teško osigurati na području cijele Dubrovačko-neretvanske županije. Što se tiče preventivnih programa, oni se provode edukacijama u školama i vrtićima.

Tablica 8. Popis pružatelja usluga na području Dubrovačko-neretvanske županije

Naziv pružatelja	Usluga	Broj korisnika usluge
Caritas Dubrovačke biskupije	Psihosocijalna podrška odrasloj osobi s mentalnim teškoćama	1
	Psihosocijalna podrška odrasloj osobi s invaliditetom	4
	Psihosocijalno savjetovanje za sve kategorije djece i mladih	14
	Psihosocijalno savjetovanje za odrasle osobe do 64 godine ili obitelji (individualno, grupno ili obiteljsko)	38
	Smještaj za žrtve nasilja u obitelji	1
	Socijalna samoposlužba	550
Centar za pružanje usluga u zajednici Maslina	Boravak za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi i čija se prava krše	1
	Smještaj u kriznim situacijama za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi i čija se prava krše	Smještaj u domu 21 Organizirano stanovanje 4
Centar za pružanje usluga u zajednici Metković	Psihosocijalna podrška djetetu ili obitelji djeteta s teškoćama u razvoju	1
	Psihosocijalna podrška odrasloj osobi s invaliditetom	3
	Boravak za osobe s invaliditetom	5
	Smještaj (krizni, radi provođenja rehabilitacijskih programa, u drugim slučajevima) ili organizirano stanovanje osoba s invaliditetom	20
	Smještaj (krizni ili u drugim okolnostima) ili organizirano stanovanje za starije osobe sniženih funkcionalnih sposobnosti	35
Centar za rehabilitaciju Josipovac	Boravak osoba s invaliditetom	17
	Smještaj (krizni, radi provođenja rehabilitacijskih programa, u drugim slučajevima) ili organizirano stanovanje osoba s invaliditetom	35
DEŠA - Regionalni centar za izgradnju zajednice i razvoj civilnog društva	Savjetovanje za odrasle osobe do 64 godine ili obitelj u riziku povezanim s obiteljskim odnosima i roditeljstvom	73
	Savjetovanje za starije osobe	10

	Podrška zapošljavanju građana u teškoj materijalnoj i socijalnoj deprivaciji	4
	Pomoć i podrška u stjecanju kvalifikacija i zapošljavanja za žrtve nasilja u obitelji	4
Udruga djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom „Djeca Pelješca“	Rana razvojna podrška djece s teškoćama	15
	Psihosocijalna podrška djetetu ili obitelji djeteta s teškoćama u razvoju	20
	Logopedска terapija djeci s teškoćama u razvoju	15
	Druge terapijske i rehabilitacijske usluge	60
Dnevni boravak – pomoć i njega u kući za starije i nemoćne Ploče	Pomoć u kući za osobe s invaliditetom u dobi od 18 do 64 godine	Bez organizirane prehrane 16 S organiziranom prehranom 6
	Pomoć u kući koja uključuje organiziranje prehrane za starije osobe sniženih funkcionalnih sposobnosti	4
	Pomoć u kući koja ne uključuje organiziranje prehrane za starije osobe sniženih funkcionalnih sposobnosti	34
	Usluga privremene njage u kući radi predaha od skrbi za obitelj i njegovatelje starije osobe	12
	Stanovanje u vlastitom domu uz intenzivnu i kontinuiranu podršku starije osobe sniženih funkcionalnih sposobnosti	7
	Klub/centar za druženje starijih osoba	12
	Njega u kući za starije osobe sniženih funkcionalnih sposobnosti	11
	Kontinuirana njega u kući za oboljele od demencije	3
Dom za odrasle osobe Blato	Psihosocijalna podrška odrasloj osobi s mentalnim oštećenjem	1
	Smještaj (krizni, radi provođenja rehabilitacijskih programa, u drugim slučajevima) ili organizirano stanovanje odrasle osobe s mentalnim oštećenjem	Organizirano stanovanje 5 Dom socijalne skrbi 57
	Pomoć u kući koja uključuje organiziranje prehrane za starije osobe sniženih funkcionalnih sposobnosti	10

	Pomoć u kući koja ne uključuje organiziranje prehrane za starije osobe sniženih funkcionalnih sposobnosti	1
Dom za starije i nemoćne osobe Konavle	Psihosocijalno savjetovanje starije osobe	82
	Boravak starije osobe	2
Dom za starije i nemoćne osobe Villa Marija	Smještaj (krizni ili u drugim okolnostima) ili organizirano stanovanje za starije osobe sniženih funkcionalnih sposobnosti	20
Dom za starije osobe Majka Marija Petković	Smještaj (krizni ili u drugim okolnostima) ili organizirano stanovanje za starije osobe sniženih funkcionalnih sposobnosti	47
	Pomoć u kući koja uključuje organiziranje prehrane za starije osobe sniženih funkcionalnih sposobnosti	5
Dom za starije osobe Domus Christi	Smještaj (krizni ili u drugim okolnostima) ili organizirano stanovanje za starije osobe sniženih funkcionalnih sposobnosti	78
	Alarmni dojavni sustav za starije osobe (npr. SOS narukvice) za starije osobe sniženih funkcionalnih sposobnosti	21
Dom za starije osobe Dubrovnik	Smještaj (krizni ili u drugim okolnostima) ili organizirano stanovanje za starije osobe sniženih funkcionalnih sposobnosti	145
	Pomoć u kući koja uključuje organiziranje prehrane za starije osobe sniženih funkcionalnih sposobnosti	109
Dom za starije osobe Korčula	Smještaj (krizni ili u drugim okolnostima) ili organizirano stanovanje za starije osobe sniženih funkcionalnih sposobnosti	42
Dom za starije osobe Vela Luka	Pomoć u kući koja uključuje organiziranje prehrane za starije osobe sniženih funkcionalnih sposobnosti	63
	Pomoć u kući koja uključuje organiziranje prehrane za starije osobe sniženih funkcionalnih sposobnosti	33
Društvo multiple skleroze Dubrovačko-neretvanske županije	Psihosocijalna podrška odrasloj osobi s invaliditetom	30
	Boravak za osobe s invaliditetom	8
	Socijalno mentorstvo osobama s invaliditetom	130

	Usluga osobne asistencije	8
	Dojavni sustav u krizama za osobe s invaliditetom	20
	Druge terapijske i rehabilitacijske usluge za osobe s invaliditetom	130
	Posudionica i servisiranje ortopedskih i medicinskih pomagala	9
	Pomoć i podrška u stjecanju kvalifikacija i zapošljavanju osoba s invaliditetom	7
Udruga roditelja djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom „Dva skalina“	Rana razvojan podrška djeci s teškoćama	14
	Psihosocijalna podrška djetetu ili obitelji djeteta s teškoćama u razvoju	13
	Boravak za djecu s teškoćama	10
	Pomoć pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja djece s teškoćama u razvoju	16
Gradsko društvo Crvenog križa Metković	Posudionica i servisiranje ortopedskih i medicinskih pomagala	60
Gradskog društva Crvenog križa Dubrovnik	Psihosocijalna podrška obiteljima i odraslim osobama zbog obiteljskih i drugih rizika (bolest, siromaštvo, ovisnosti, invaliditet i drugo)	4
	Psihosocijalna podrška za odraslu osobu starije dobi	12
	Savjetovanje za starije osobe	10
	Psihosocijalno savjetovanje za starije osobe	2
	Smještaj ili organizirano stanovanje za beskućnike	Prihvatilište 32
	Organizirani prijevoz i pratnja za starije i nemoćne osobe	70
	Psihoedukativni i preventivni programi za mlade	285
	Klub/centar za druženje starijih osoba	150
	Socijalna samoposluga i/ili dostava/podjela namirnica	190
	Posudionica i servisiranje ortopedskih i medicinskih pomagala	40
	Podrška raseljenim osobama iz Ukrajine	278

Hrvatski Crveni križ Gradsko društvo Crvenog križa Ploče	Pomoć u kući osobama s invaliditetom	60
	Klub/centar za druženje starijih osoba	61
	Socijalna samoposluga i/ili dostava/podjela namirnica	105
	Pučka kuhinja i/ili dostava pripremljenih gotovih obroka (koji nisu obuhvaćeni uslugom pomoći u kući)	15
	Posudionica i servisiranje ortopedskih i medicinskih pomagala	37
Humanitarna udruga Kap u moru	Rana razvojna podrška djeci s teškoćama u razvoju	28
	Pomoć pri uključivanju u programe odgoja i obrazovanja	2
	Pomoć i podrška u obrazovanju za djecu u riziku od siromaštva	24
	Pomoćnik u nastavi/stručni komunikacijski posrednik	3
Klub liječenih alkoholičara Dubrovnik	Terapijske grupe/klubovi za ovisnike o alkoholu	25
Klub liječenih ovisnika o kocki Sigura	Psihosocijalna podrška obiteljima i odraslim osobama zbog obiteljskih i drugih rizika (bolest, siromaštvo, ovisnosti, invaliditet i drugo)	20
	Terapijske grupe/ klubovi za ovisnike o kockanju	
Obiteljski dom za starije i nemoćne osobe Obiteljski dom Raguž	Smještaj (krizni ili u drugim okolnostima) ili organizirano stanovanje za starije osobe sniženih funkcionalnih sposobnosti	9
Udruga cerebralne i dječje paralize doline Neretve Leptirići	Rana razvojna podrška djeci s teškoćama u razvoju	61
	Psihosocijalna podrška djetetu ili obitelji djeteta s teškoćama u razvoju	56
	Boravak odrasle osobe s mentalnim oštećenjem i ovisnika	3
	Boravak osoba s invaliditetom	4
	Usluga osobne asistencije	11
	Usluga privremena njega u kući radi predaha od skrbi	60
	Podrška u zapošljavanju	1
	Pomoć i podrška u stjecanju	3

	kvalifikacija i zapošljavanju osoba s invaliditetom	
	Pomoćnik u nastavi	8
Udruga Dobra	Pomoć u kući koja ne uključuje organiziranje prehrane za starije osobe sniženih funkcionalnih sposobnosti	10
	Psihosocijalna podrška djetetu ili obitelji djeteta s teškoćama u razvoju	93
	Psihosocijalna podrška koju su ostvarila djeca (ne uključuje djecu s teškoćama u razvoju i djecu s problemima u ponašanju)	9
Udruga osoba s intelektualnim teškoćama Radost	Psihosocijalna podrška odrasloj osobi s mentalnim oštećenjem	10
	Boravak odrasle osobe s mentalnim oštećenjem	16
	Usluga osobne asistencije	9
	Specijalizirani prijevoz i pratnja osobe s invaliditetom	5
	Podrška i pomoć tijekom tranzicije u roditeljstvo (individualni, grupni i psihoedukativni programi)	15
	Pomoćnik u nastavi	4
Udruga osoba s invaliditetom Ploče	Psihosocijalna podrška odrasloj osobi s mentalnim oštećenjem	1
	Psihosocijalna podrška odrasloj osobi s invaliditetom	2
	Psihosocijalna podrška obitelji starije osobe	1
	Psihosocijalno savjetovanje starije osobe	4
Udruga osoba s invaliditetom Prijatelj	Psihosocijalna podrška djetetu ili obitelji djeteta s teškoćama u razvoju	56
	Psihosocijalna podrška odrasloj osobi s invaliditetom	5
	Usluga osobne asistencije	37
	Organizirani prijevoz i pratnja za starije i nemoćne osobe sniženih funkcionalnih sposobnosti	41
	Druge terapijske i rehabilitacijske usluge	20
	Pomoćnik u nastavi	10

Udruga Otac Ante Gabrić	Pomoć u kući koja uključuje organiziranje prehrane za starije osobe sniženih funkcionalnih sposobnosti	28
	Pomoć u kući koja ne uključuje organiziranje prehrane za starije osobe sniženih funkcionalnih sposobnosti	29
Udruga Poseban prijatelj	Psihosocijalna podrška djetetu ili obitelji djeteta s teškoćama u razvoju	24
	Psihosocijalna podrška koju su ostvarila djeca (ne uključuje djecu s teškoćama u razvoju i djecu s problemima u ponašanju)	5
Udruga roditelja djece s posebnim potrebama Cvitić	Psihosocijalna podrška djetetu ili obitelji djeteta s teškoćama u razvoju	6
	Psihosocijalna podrška odrasloj osobi s mentalnim teškoćama	14
	Psihosocijalna podrška odrasloj osobi s invaliditetom	14
	Organizirane kreativne, rekreativne i socijalizacijske aktivnosti strukturiranog provođenja slobodnog vremena za građane sa značajnim teškoćama mentalnog zdravlja	15
Udruga Val	Psihosocijalna podrška za odraslu osobu starije dobi	11
	Psihosocijalna podrška obitelji starije osobe	9
	Pomoć u kući koja ne uključuje organiziranje prehrane za starije osobe sniženih funkcionalnih sposobnosti	30
	Organizirani prijevoz i pratnja za starije i nemoćne osobe sniženih funkcionalnih sposobnosti	17
	Klub/centar za druženje starijih osoba	30

4. CILJEVI, MJERE I AKTIVNOSTI

Nakon provedene analize potreba, analize dostupnosti socijalnih usluga na području županije te raspoloživosti pružatelja socijalnih usluga može se utvrditi da je u trogodišnjem razdoblju provedbe Socijalnog plana potrebno usmjeriti se na povećanje dostupnosti socijalnih usluga, unaprijediti kapacitete pružatelja usluga te uvođenje inovativnih usluga.

Cilj 1: Povećanje dostupnosti socijalnih usluga

Cilj 2: Jačanje kapaciteta pružatelja usluga

Cilj 3: Uvođenje inovativnih usluga

Tablica 9. Cilj 1: Povećanje dostupnosti socijalnih usluga

Cilj 1: Povećanje dostupnosti socijalnih usluga				
Pokazatelj ostvarenosti cilja				
Udio korisnika obuhvaćen socijalnim uslugama				
Mjera 1.1	Indikator realizacije mјere	Aktivnost	Nositelj/sunositelj aktivnosti	Izvor financiranja
Osiguranje dostupnosti socijalnih usluga za djecu s teškoćama u razvoju	70% pokrivenost djece s teškoćama u razvoju socijalnim uslugama	Proširenje rane razvojne podrške za 100 djece	Pružatelji socijalnih usluga	Kroz mrežu socijalnih usluga
Mjera 1.2.				
Osiguranje dostupnosti odgovarajućih socijalnih usluga za djecu i mlade s problemima u ponašanju	Povećanje kapaciteta smještaja za 10 djece i mladih s problemima u ponašanju	Povećati kapacitet smještaja za 10 djece i mladih s problemima u ponašanju	Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike Hrvatski zavod za socijalni rad	Državni proračun

Mjera 1.3.				
Osiguravanje dostupnosti odgovarajućih socijalnih usluga za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi i čija se prava krše	Povećanje kapaciteta smještaja za 10 korisnika	Povećanje kapaciteta smještaja za 10 djece u dobi od 0 do 3 godine bez odgovarajuće roditeljske skrbi i čija se prava krše	Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike Hrvatski zavod za socijalni rad	Državni proračun
Mjera 1.4.				
Uspostava mobilnih timova za starije i nemoćne	Povećanje broja korisnika usluge mobilne skrbi za starije i nemoćne	Nabavka vozila prilagođenog korisnicima Razvoj usluge prijevoza na području cijele županije	Pružatelji usluga Pružatelji usluga	Državni proračun Županijski proračun EU fondovi
Mjera 1.5.				
Osiguranje dostupnosti socijalnih usluga za starije osobe	50% pokrivenost starijih osoba u potrebi za uslugom pomoći u kući	Razviti uslugu pomoći u kući za 290 starijih osoba	JLS Hrvatski zavod za socijalni rad Dubrovačko-neretvanska županija Organizacije civilnog društva	Proračun županije Proračun JLS EU fondovi

Tablica 10. Cilj 2: Jačanje kapaciteta pružatelja usluga

Cilj 2: Jačanje kapaciteta pružatelja usluga				
Pokazatelj ostvarenosti cilja				
Broj pružatelja socijalnih usluga koji su stekli višu razinu stručnosti				
Mjera 2.1.	Indikator realizacije mјere	Aktivnost	Nositelj/sunositelj aktivnosti	Izvor financiranja
Jačanje kapaciteta stručnjaka i pružatelja socijalnih usluga	Kontinuirano provođenje edukacija i supervizija za stručnjake i pružatelje usluga	Organiziranje najmanje 4 edukacije Zapošljavanje novih stručnjaka	Dubrovačko-neretvanska županija Akademija socijalne skrbi	Državni proračun Županijski proračun EU fondovi
Mjera 2.2.				
Poticanje obrazovanja za deficitarna zanimanja stručnih radnika (logopeda, psihologa, socijalnih radnika, pravnika)	Osigurana stipendija za najmanje 10 studenata deficitarnih zanimanja	Pokretanje inicijative za stipendiranje studenata deficitarnih zanimanja od strane jedinica lokalne samouprave	JLS Dubrovačko-neretvanska županija	Županijski proračun Proračun JLS
Mjera 2.3.				
Smanjenje rizika u području mentalnog zdravlja za djecu čije je mentalno zdravlje ugroženo	Provedeni projekti o prevenciji i zaštiti mentalnog zdravlja za 200 korisnika	Provoditi projekte u predškolskim i školskim ustanovama o prevenciji i zaštiti mentalnog zdravlja za najmanje 200 korisnika	Obrazovne ustanove Pružatelji socijalnih usluga Dubrovačko-neretvanska županija Organizacije civilnog društva	Državni proračun Županijski proračun EU fondovi

Tablica 11. Cilj 3: Uvođenje inovativnih usluga

Cilj 3: Uvođenje inovativnih usluga				
Pokazatelj ostvarenosti cilja				
Udio korisnika obuhvaćen socijalnim inovacijama				
Mjera 3.1	Indikator realizacije mjere	Aktivnost	Nositelj/sunositelj aktivnosti	Izvor financiranja
Smanjenje rizika povezanih s invaliditetom za osobe u dobi od 20. do 64. godine	20% pokrivenost osoba s invaliditetom u dobi od 20. do 64. godine u potrebi za specijaliziranim prijevozom	Osigurati specijalizirani prijevoz za 256 osoba s invaliditetom	Organizacije civilnog društva JLS	Državni proračun Proračun JLS EU fondovi
Mjera 3.2.				
Razvoj usluge predaha od pružanja njege roditelja njegovatelja radi predaha	30% pokrivenost roditelja njegovatelja radi predaha	Organiziranje dnevnih aktivnosti za 20 djece s teškoćama u razvoju, 40 roditelja	Udruge JLS	Državni proračun Proračun JLS EU fondovi
Mjera 3.3.				
Senzibilizacija javnosti i informiranje korisnika o pravima i potrebama	Povećana informiranost javnosti i korisnika	Organiziranje javne kampanje putem sredstava informiranja	Dubrovačko-neretvanska županija Pružatelji socijalnih usluga	Državni proračun Županijski proračun EU fondovi
Mjera 3.4.				
Smanjenje rizika u području mentalnog zdravlja za osobe u dobi od 20. do 64. godine pružanjem inovativnih usluga	20% pokrivenost osoba u dobi od 20. do 64. godine s rizicima mentalnog zdravlja	Pružanje podrške za očuvanje mentalnog zdravlja na daljinu uporabom digitalnih tehnologija	Dubrovačko-neretvanska županija Pružatelji socijalnih usluga	Državni proračun Županijski proračun EU fondovi

5. PRAĆENJE I EVALUACIJA SOCIJALNOG PLANA

Praćenje Socijalnog plana te njegova evaluacija važan su korak u samoj provedbi plana. Praćenje će se usredotočit na geografsku pokrivenost, planiranje i korištenje resursa, predviđene rokove za provedbu aktivnosti te usporedbu stvarno ostvarenih rezultata s planiranim stanjem.

Socijalni plan obuhvaća razdoblje od tri godine, dok se akcijski planovi donose za jednu godinu. Za vrijeme trajanja Socijalnog plana, za svaku godinu će Savjet za socijalnu skrb predlagati donošenje akcijskog plana. Akcijski planovi i Socijalni plan bit će javno dostupni.

Praćenje provedbe Socijalnog plana provodit će Dubrovačko-neretvanska županija. Vrednovanje Socijalnog plana provodit će se na godišnjoj i trogodišnjoj razini. Na godišnjoj razini analizirat će se opseg pruženih usluga, kvaliteta pruženih usluga, zadovoljstvo korisnika, indikatori mjere dosegnutosti mjera predviđenih Socijalnim planom i akcijskim planovima. Trogodišnje vrednovanje vršit će se nakon isteka razdoblja za koje je definiran Socijalni plan. Utvrdit će se učinkovitost postignutih mjera i ciljeva Socijalnog plana. Vrednovanje će u cilju transparentnosti biti prepusteno vanjskim evaluatorima. Ako vanjsko vrednovanje ne bude provedivo, vrednovanje će provesti Dubrovačko-neretvanska županija. Na temelju evaluacijskog izvješća izradit će se novi Socijalni plan.

U slučaju znatnih zakonodavnih promjena, izvanrednih okolnosti poput krize ili pandemije, kao i promjene potrebe samih korisnika socijalnih usluga, bit će moguća revizija Socijalnog plana kako bi se prilagodio novonastalim okolnostima.